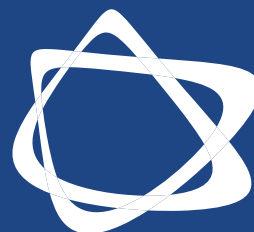

Årsrapport 2015

 SocialtilsynMidt

Silkeborg Kommune

Indholdsfortegnelse:

RESUMÉ	2
INDLEDNING	5
1. Om Socialtilsyn Midt	6
1.1. SOCIALTILSYNETS KERNEOPGAVE	6
1.2. HVEM FØRER SOCIALTILSYN MIDT TILSYN MED	6
1.3. SOCIALTILSYNETS ORGANISERING OG MEDARBEJDERE	7
2. Oversigt over opgaver i 2015	9
2.1. RE-GODKENDELSE AF EKSISTERENDE TILBUD OG PLEJEFAMILIER I 2014-2015	9
2.2. TILBAGEKALDETE GODKENDELSE OG BAGGRUNDEN HERFOR	9
2.3. GODKENDELSE AF NYE TILBUD OG PLEJEFAMILIER	10
2.4. TILSYN OG TILSYNSBESØG, HERUNDER ANTALLET AF ANMELDETE OG UANMELDETE TILSYNSBESØG	11
2.5. IVÆRKSATTE PÅBUD, SKÆRPEDE TILSYN OG BAGGRUNDEN HERFOR	12
2.6. HENVENDELSER OM BEKYMRENDE FORHOLD (WHISTLEBLOWER)	14
2.7. SOCIALTILSYN MIDTS ØKONOMI 2015	16
2.8. TILSYNSTAKSTER OG OBJEKTIVE FINANSIERINGSANDELE	18
3. Kvaliteten i tilbuddene - analyse af udvalgte indikatorbeskrivelser	19
3.1. DEN GENERELLE KVALITET I DE SOCIALE TILBUD OG PLEJEFAMILIER	19
3.2. TEMA 1: UDDANNELSE OG BESKÆFTIGELSE	21
3.3. TEMA 2: SELVSTÆNDIGHED OG RELATIONER	23
3.4. TEMA 3: MÅLGRUPPE, METODER OG RESULTATER	25
3.5. TEMA 4: ORGANISATION OG LEDELSE (FAMILIESTRUKTUR OG FAMILIEDYNAMIK)	27
3.6. TEMA 5: KOMPETENCER	29
3.7. TEMA 6: ØKONOMI	31
3.8. TEMA 7: FYSISKE RAMMER	33
3.9. METODE TIL AT UNDERSØGE TILBUDDENES KVALITET	35
3.10. OPSUMMERING	35
4. Socialtilsyn Midts fokuspunkter i 2015	36
4.1. DIALOG MED KOMMUNER OG TILBUD	36
4.2. DIALOG I FORBINDELSE MED TILSYN	37
4.3. SANKTIONSSAGER I 2015	38
4.4. MAGTANVENDELSER I 2015	39
4.5. NY-GODKENDELSE PÅ PLEJEFAMILIEOMRÅDET I 2015	42
4.6. SOCIALTILSYN MIDTS TILFREDSHEDSUNDERSØGELSE 2015	43
5. Afrunding	45
Bilag 1: Lovhjemmel	46
Bilag 2: Nygodkendelsesprocessen for nye plejefamilier	47

Resumé

I det følgende vil der blive givet en kort status af Socialtilsyn Midts sagsportefølje, hovedkonklusionerne i Socialtilsyn Midts vurdering af kvaliteten i tilbuddene og de fokuspunkter, som er blevet belyst i årsrapporten for 2015.

Status på Socialtilsyn Midts sagsportefølje 2015

Antal sager i Socialtilsyn Midt
<ul style="list-style-type: none">• 1.530 plejefamilier• 379 tilbud (herunder 5 koncerner)
Antal re-godkendelser og ny-godkendelser
Re-godkendelser: <ul style="list-style-type: none">• 1.342 plejefamilier• 359 tilbud Ny-godkendelser: <ul style="list-style-type: none">• 162 plejefamilier• 7 tilbud
Antal tilbagekaldte godkendelser
<ul style="list-style-type: none">• 18 plejefamilier• 7 tilbud <p>Tilbagekaldelser i 2015 skyldes dårlig kvalitet. På familieplejeområdet har årsagerne bl.a. været ustabile familiestrukturer og manglende samarbejdsvilje. På tilbudsområdet har årsagerne bl.a. været manglende overholdelse af godkendelse og manglende vilje til at handle på de påbud, som Socialtilsyn Midt har udstedt.</p>
Henvendelser om bekymrende forhold (whistleblows)
I 2015 modtog Socialtilsyn Midt i alt 205 whistleblows: <ul style="list-style-type: none">• 23 vedrørende plejefamilier• 182 vedrørende tilbud
Antal iværksatte påbud og skærpede tilsyn
I 2015 udstedte Socialtilsyn Midt i alt: <ul style="list-style-type: none">• 9 tilbud fik påbud uden skærpet tilsyn• 5 tilbud fik påbud med skærpet tilsyn

Kvalitet i tilbuddene

Gennemgangen af re-godkendelserne udarbejdet i 2014 og 2015 viser, at de enkelte sociale tilbud og plejefamilier for størstedelens vedkommende har den fornødne kvalitet og lever op til godkendelseskravene.

Borgerne får generelt de indsatsler, som passer til deres behov og udviklingspotentialer. Borgerne bor i fysiske rammer, som fremstår hjemlige og imødekommer deres behov. Fagligheden og kompetencerne hos både plejefamilierne og tilbuddene passer generelt til de indsatsler, som tilbydes borgerne. Både på tilbudsområdet og plejefamilieområdet ser Socialtilsyn Midt en stor velvilje til at forbedre kompetencer, som kan understøtte og udvikle kvaliteten i de indsatsler borgerne tilbydes.

Dialog med kommuner og tilbud

I henhold til lov om socialtilsyn § 7 skal socialtilsynene føre kontrol med tilbuddene og indgå i dialog om at fastholde og udvikle kvaliteten. Socialtilsyn Midt tolker lovens intention om dialog bredt. Socialtilsyn Midt er i dialog med såvel tilbud og plejefamilier, kommuner, regioner, interesse- og fagorganisationer og andre interessenter, som måtte ønske dialog med socialtilsynet.

Socialtilsyn Midt vurderer, at dialogmøder er særdeles konstruktive, da dialogens styrke bl.a. er at kunne dæmme op for og løse misforståelser og konflikter samt bane vejen for et konstruktivt samarbejde.

Opstår der problemer i kontrolopgaven, således at forhold skal undersøges nærmere og eventuelt sanktioneres, tilbydes plejefamilier og tilbud som udgangspunkt et eller flere dialogmøder med Socialtilsyn Midt i forløbet.

Sanktionssager i 2015

I 2015 blev der ikke udstedt påbud eller skærpet tilsyn på plejefamilieområdet. Den manglende anvendelse af disse to sanktionsmuligheder skyldes primært det forhold, at plejefamilier ikke underlægges de samme metodiske, strukturelle og organisatoriske krav, som tilbud er underlagt.

På tilbudsområdet har 9 tilbud fået påbud uden skærpet tilsyn. Desuden har 5 tilbud fået påbud med skærpet tilsyn. I alt har 14 tilbud fået påbud med og uden skærpet tilsyn i 2015 i Socialtilsyn Midt.

Endvidere fik 7 tilbud inddraget deres godkendelse i 2015.

Ved påbud og skærpet tilsyn får tilbuddet en række påbud, som skal indfries af tilbuddet. Socialtilsyn Midt er altid i tæt dialog med tilbuddet under sanktionsperioden og tilbyder løbende vejledning til at forbedre de forhold, som har udløst sanktionen. Socialtilsyn Midt erfarer, at langt størsteparten af de tilbud, som har fået påbud eller skærpet tilsyn, formår at udvikle deres tilbud og hæve kvaliteten til et tilfredsstillende niveau.

Magtanvendelser i 2015

Antallet af indkomne indberetninger om magtanvendelser er steget fra 3.063 i 2014 til 3.927 i 2015. Stigningen er et positivt resultat af, at tilbuddene på både børne- og ungeområdet samt voksenområdet generelt har fået et tilfredsstillende kendskab til magtanvendelsesreglerne og sender deres indberetninger ind til Tilsynet. Dialogen med tilbuddene om indberetning af magtanvendelser er fortløbende og det er en

forventning, at tallet for magtanvendelser kan stige yderligere. Dette skal ikke nødvendigvis ses som et udtryk for stigende anvendelse af magt, men mere som et udtryk for større fokus på indberetning.

Ny-godkendelser på plejefamilieområdet i 2015

Siden 2014 har der været stor tilstrømning af ny-ansøgere på plejefamilieområdet. I 2015 modtog Socialtilsyn Midt 188 ansøgninger fra familier, som ønskede at blive godkendt som plejefamilie. Der blev godkendt 162 nye plejefamilier i 2015.

Socialtilsyn Midt anbefaler ansøgere at tage det obligatoriske grundkursus for generelt godkendte plejefamilier inden indsendelse af ansøgning. Begrundelsen for at anbefale det obligatoriske grundkursus inden godkendelsesproces påbegyndes er, at kurset giver en god ballast til den videre godkendelsesproces.

I 2015 afholdt Socialtilsyn Midt i alt 18 kurser i henholdsvis Aarhus og Holstebro. I alt var der tilmeldt 213 familier.¹ Majoriteten af de 213 tilmeldte familier var ny-ansøgere, men der var også en mindre andel af allerede godkendte plejefamilier, som ikke havde fået det obligatoriske grundkursus af godkendelseskommunen, og derfor blev tilmeldt Socialtilsyn Midts kurser inden re-godkendelse. Tilsvarende gjorde sig gældende i 2014.

Socialtilsyn Midts tilfredshedsundersøgelse 2015

Socialtilsyn Midt laver årligt en tilfredshedsundersøgelse hos en mindre andel af de interessenter, socialtilsynet er i løbende dialog med, dvs. plejefamilier, offentlige tilbud, private tilbud, interesseorganisationer og offentlige myndigheder.

Resultatet af undersøgelsen er, at respondenterne generelt er enten meget tilfredse eller tilfredse med Socialtilsyn Midt. Et af de områder hvor tilfredsheden er steget mest, er i forhold til grundkurser for plejefamilier, hvor tilfredsheden i 2015 er større end i 2014 med hensyn til kursernes faglige indhold, fysiske placering, antal, tilmeldingsprocedure mv. Også i forhold til ny-godkendelsesområdet ses en væsentligt øget tilfredshed. Et af de steder tilfredsheden er mindre i 2015 end i 2014, er vedrørende selve tilsynsbesøgene, hvor tilfredsheden er dalet fra 91 pct. til 80 pct.

God læselyst!

Ulla B. Andersen
Tilsynschef

¹ De 213 familier udgør både par og enlige.

Indledning

Hensigten med lov om socialtilsyn på det sociale område er at skabe et professionelt og uafhængigt tilsyn, der samtidigt stiller krav om større kvalitet i de sociale tilbud. Formål med en styrket indsats, i form af et professionelt og uafhængigt tilsyn med sociale tilbud og plejefamilier, er at sikre, at samfundets svageste børn og voksne får den hjælp og støtte, de er berettiget til og har behov for. Et styrket tilsyn skal endvidere sikre, at der ikke sker svigt, misbrug eller overgreb, og at tilbud og plejefamilier udfører en kvalificeret og målrettet indsats, der imødekommer borgernes behov.

Formålet med tilsynsreformen kan opsummeres på følgende måde:

- Et professionelt og uafhængigt tilsyn
- Forhindre misbrug og overgreb på tilbuddets borgere
- Kvalitet i de sociale tilbud
- Effektivitet i indsatsen

Socialstyrelsen har udarbejdet en kvalitetsmodel på henholdsvis plejefamilie- og tilbudsområdet, som udgør den professionelle, systematiske ramme for tilsynet sammen med de oplysninger, som tilbuddene og plejefamilierne er forpligtet til at indsende i forbindelse med tilsynet. Systematikken sikrer, at der i forhold til de enkelte tilbud og plejefamilier indsamles viden og observationer, som kan afdække kvaliteten og understøtte den videre udvikling af tilbuddenes og plejefamiliernes kvalitet og øge effektiviteten i indsatserne.

Den viden, som indsamles i forbindelse med tilsynsopgaven anvendes på to niveauer. Lokalt anvendes den indsamlede viden konkret i tilsynskonsulenternes arbejde med at monitorere udviklingen og sikre at kvaliteten fortsat er i orden hos tilbud og plejefamilier. På nationalt niveau anvendes den opsamlede viden fra alle fem socialtilsyn til at give et billede af den samlede kvalitet for alle tilbud og plejefamilier i Danmark. Socialtilsynets årsrapport fungerer i den forbindelse som en årlig afrapportering til Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold om socialtilsynets virke og resultater i forhold til de opgaver og rammer, som er stillet i lov om socialtilsyn.

Samlet set er formålet med årsrapporten:

- At bidrage med centrale oplysninger til Socialstyrelsens auditfunktion og samtidig muliggøre sammenligning på tværs af de fem socialtilsyn
- At bidrage med input til de regionale drøftelser i forhold til rammeaftalerne
- At bidrage med ledelsesinformation internt i de enkelte socialtilsyn
- At interessenter får mulighed for at følge socialtilsynets arbejde

Fælles for alle fem socialtilsyn er, at årsrapporten for 2015 har fokus på socialtilsynenes virke og kvaliteten i tilbud og plejefamilier. Det er re-godkendelserne i 2014 og 2015, der gøres til genstand for en kvalitativ analyse. Socialtilsyn Midt har endvidere valgt at have fokus på dialogen med kommuner, tilbud og plejefamilier, sanktionssager i 2015, ny-godkendelser på plejefamilieområdet i 2015 og socialtilsyn Midts tilfredshedsundersøgelse.

1. Om Socialtilsyn Midt

1.1. Socialtilsynets kerneopgave

Socialtilsyn Midt kontrollerer og udvikler de sociale tilbud og plejefamilier. Alle tilbud og plejefamilier skal have mindst ét tilsynsbesøg om året – anmeldt eller uanmeldt. Socialtilsynets tilsyn står ikke alene, da kommunerne fortsat har ansvaret for at føre et personrettet tilsyn med den enkelte borgers trivsel i tilbud og plejefamilier. Embedslæger, brandmyndigheder, arbejdstilsyn og fødevarekontrollen fører også tilsyn med tilbuddene på deres respektive områder.²

Socialtilsynets kerneopgave består overordnet af to dele: Godkendelse og driftsorienterede tilsyn. En godkendelse træffes på baggrund af en ansøgning fra et kommende tilbud eller en kommende plejefamilie og en efterfølgende faglig vurdering af tilbuddet eller plejefamilien. Processen frem mod en afgørelse er grundig og omfangsrig. Der udarbejdes en helheds- og kvalitetsvurdering med udgangspunkt i kvalitetsmodellens syv temaer, som lægges til grund for den endelige afgørelse. En afgørelse om godkendelse afhænger af, at tilbuddet eller plejefamilien kan leve op til de gældende krav og har den fornødne kvalitet.³

Det driftsorienterede tilsyn føres med tilbud og plejefamilier for at sikre, at de fortsat har den fornødne kvalitet. I det driftsorienterede tilsyn indgår dialog og kontrol med forholdene i tilbuddet eller plejefamilien for at fastholde og udvikle kvaliteten. Driftstilsyn er fortløbende.⁴

I 2014 og 2015 har socialtilsynene haft en særlig opgave ud over at godkende nye tilbud og plejefamilier og føre driftsorienterede tilsyn. Alle overdragede tilbud og plejefamilier, som kommunerne og regionerne tidligere førte tilsyn med skulle re-godkendes.

1.2. Hvem fører Socialtilsyn Midt tilsyn med

Socialtilsyn Midt fører tilsyn med følgende typer tilbud:

- Plejefamilier og kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service
- Opholdssteder og døgninstitutioner for børn og unge efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6 i lov om social service
- Botilbud til voksne efter §§ 107-110 i lov om social service. Det omfatter herberger og krisecentre samt midlertidige og længerevarende botilbud til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
- Stofmisbrugsbehandlingstilbud efter § 101 i lov om social service⁵

² Kilde: Fakta om de fem sociale tilsyn, www.socialstyrelsen.dk

³ Ibid.

⁴ Ibid.

⁵ Fra 1. januar 2016 fører de fem socialtilsyn ligeledes tilsyn med alkoholbehandlingstilbud efter § 141 i lov om social service

Endvidere føres tilsyn med støtte efter bl.a. servicelovens § 85 til borgere, der bor i plejeboliger eller lignende boformer, hvor borgeren er visiteret til boligen af kommunen og hvor støtten ydes af et fast personale, som udgår fra servicearealer i tilknytning til boligerne.

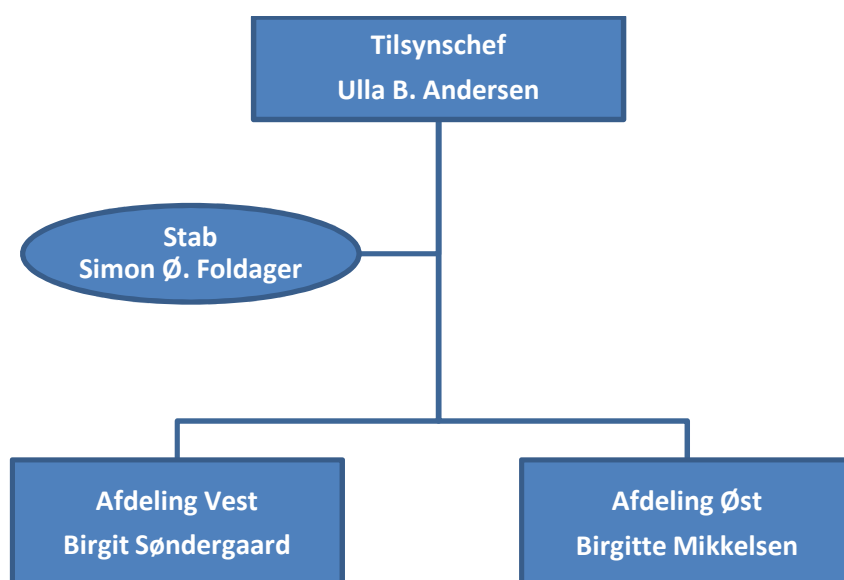
Nedenstående tabel viser ovenstående tilbudstyper fordelt på tilbud, plejefamilier og koncerner.

Tabel 1.2.1

Tilbudstyper	I alt ⁶
Plejefamilier	1.530
Sociale tilbud	379
Øvrige	
Koncerner	5
Antal tilbud under koncerner	24

1.3. Socialtilsynets organisering og medarbejdere

Socialtilsyn Midt er en offentlig, kommunal myndighed, som organisatorisk er forankret i Børne- og Familieafdelingen i Silkeborg Kommune. Socialtilsyn Midt er organiseret med en stab samt to driftsafdelinger, der varetager tilsynsopgaverne indenfor deres geografiske område. Afdeling Vest og Øst har hver tilknyttet ca. 30 tilsynskonsulenter.

⁶ Antallet af tilbud og plejefamilier er opgjort pr. april 2016

Socialtilsyn Midt har pr. 1. december 2015 i alt 83,3 årsværk ansat, fordelt på flg. stillinger:

- En tilsynschef
- En stabsleder
- To afdelingsledere
- 10,1 stabsmedarbejdere: 3,1 jurister, 3 økonomikonsulenter, 1 AC-fuldmægtig, 2,6 administrative medarbejdere, 0,4 servicemedarbejder og piccoloer
- 69,2 tilsynskonsulenter: De fleste tilsynskonsulenter er enten uddannede socialrådgivere eller socialpædagoger

2. Oversigt over opgaver i 2015

Omdrejningspunktet for Socialtilsyn Midt i 2015 har været re-godkendelser. Alle overdragede tilbud og plejefamilier skulle være re-godkendt inden udgangen af 2015. Re-godkendelsesopgaven har været omfattende og ressourcekrævende, særligt på tilbudsområdet. De tilbud i Midt, som er store centerkonstruktioner med mange afdelinger har administrativt været en ressourcekrævende opgave, som blandt andet har udfordret socialtilsynenes fælles sagsbehandlingssystem.

Socialtilsyn Midts opgaveportefølje ændrede sig gennem 2015. På plejefamilieområdet stoppede en del familier pga. alder, skilsmisse og/eller sygdom, mens andre overgik til at blive konkret godkendte plejefamilier.

2.1. Re-godkendelser af eksisterende tilbud og plejefamilier i 2014-2015

Tabel 2.1.1: Antal re-godkendte tilbud i 2014-2015 fordelt på tilbudstyper

Tilbudstyper	I alt
Plejefamilier	1.342
Sociale tilbud	359

2.2. Tilbagekaldte godkendelser og baggrunden herfor

På plejefamilieområdet blev der i 2015 tilbagekaldt 18 godkendelser fordelt på re-godkendelser, driftsorienteret tilsyn og ny-godkendelser.

Tabel 2.2.1: Antal tilbagekaldte godkendelser i 2015 på plejefamilieområdet

Plejefamilier	
Driftsorienterede tilsyn	10
Re-godkendelser	8
I alt	18

Baggrunden for, at Socialtilsyn Midt tilbagekaldte 18 godkendelser i forbindelse med driftsorienterede tilsyn og re-godkendelser var bl.a.:

- Manglende lovpligtigt materiale, der skulle bruges i forbindelse med tilsyn og re-godkendelse
- Manglende vilje til at tage det lovpligtige grundkursus for plejefamilier
- Manglende vilje til at samarbejde i forhold til tilsynsopgaven

På tilbudsområdet blev der i 2015 tilbagekaldt i alt 7 godkendelser fordelt på driftsorienterede tilsyn og re-godkendelser.

Tabel 2.2.2: Antal tilbagekaldte godkendelser i 2015 på tilbudsområdet

Sociale tilbud	
Driftsorienterede tilsyn	5
Re-godkendelser	2
I alt	7

Årsagerne til, at Socialtilsyn Midt tilbagekaldte godkendelserne var bl.a.:

- At tilbuddene ikke kunne levere en tilstrækkelig kvalitet
- Indskrevne borgere, som ikke hørte til de godkendte målgrupper
- Dårlig økonomi
- Manglende vilje til at handle på Socialtilsyn Midts henstillinger og udstedte påbud

Der har været en længerevarende proces med de enkelte tilbud inden inddragelse af godkendelser, da de alle skulle have en reel mulighed for at udbedre de påpegede mangler og hæve kvaliteten. I forbindelse med inddragelse af godkendelserne har hvert enkelt tilbud fået en faglig redegørelse herfor.

2.3. Godkendelser af nye tilbud og plejefamilier

Socialtilsyn Midt har både i 2014 og i 2015 oplevet en stor interesse fra familier, der ønsker at blive plejefamilie, hvilket også har afstedkommet mange ansøgninger i 2015. Denne interesse bør ses i lyset af, at flere kommuner oplyser, at de mangler plejefamilier. Den store efterspørgsel skyldes, at en del plejefamilier er stoppet i 2014 og 2015. Socialtilsyn Midt er meget opmærksomme på antallet af ny-ansøgninger fra kommende plejefamilier og vurderer løbende ressourceforbruget til ny-godkendelsesopgaven for at følge med efterspørgslen.

På tilbudsområdet er tilgangen af nye tilbudsansøgninger sammenlignelig med 2014. Socialtilsyn Midt har på baggrund af erfaringerne med ny-godkendelser af tilbud i 2014 valgt at nedsætte et ny-godkendelsesteam på tilbudsområdet. Dette har medført en fleksibel godkendelsesproces, hvor tilsynskonsulenterne er i tæt dialog med ansøgerne under hele forløbet.

Tabel 2.3.1: Antal ny-godkendte tilbud i 2015 fordelt på tilbudstype

Tilbudstyper	I alt
Plejefamilier	162
Sociale tilbud	7

2.4. Tilsyn og tilsynsbesøg, herunder antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg

Ifølge lov om socialtilsyn § 7, stk. 3 skal socialtilsynet, som led i det driftsorienterede tilsyn, besøge alle tilbud og plejefamilier mindst en gang om året. I tilbud med flere afdelinger (herunder centerkonstruktioner), hvor afdelingerne ikke er geografisk samlet, skal de enkelte afdelinger besøges én gang om året.⁷ Det betyder, at flere store tilbud, som Socialtilsyn Midt fører tilsyn med, får mange tilsynsbesøg på årsbasis i henhold til lovgivningen. Socialtilsyn Midt foretager altid en konkret vurdering af behovet for antal tilsynsbesøg i hvert enkelt tilbud.

Socialtilsyn Midt vurderer i forhold til hvert enkelt tilbud eller plejefamilie hvor mange tilsyn, der skal aflægges i indeværende år samt hvor mange af tilsynene, der skal være anmeldte og uanmeldte. Vurderingen foretages ud fra en risikobaseret tilgang med udgangspunkt i forholdene og historikken i det enkelte tilbud eller plejefamilie.⁸ I de tilfælde, hvor plejefamilier får mere end et tilsynsbesøg, skyldes det typisk særlige omstændigheder; skilsmisse, sygdom eller flytning. Det gælder både for tilbud og plejefamilier, at der kan blive aflagt ekstra tilsynsbesøg i forbindelse med skærpede tilsyn og påbud.

Tabel 2.4.1: Gennemførte tilsyn, hvor der har været fysisk besøg

Traditionelle tilbudstyper	
Plejefamilier (inkl. ny-godkendelser)	1.607
Sociale tilbud (inkl. ny-godkendelser)	417
I alt	2.024

Nedenstående tabel viser, hvordan de anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg har fordelt sig på henholdsvis driftsorienterede tilsyn, re-godkendelser og ny-godkendelser. Grunden til, at antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg er højere i nedenstående tabel 2.4.2 end i tabel 2.4.1. er, fordi enkelte tilbud er besøgt flere gange i forbindelse med tilsynet.

Tabel 2.4.2: Antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg fordelt på tilsynstyper

Socialtilsyn Midt		
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte
Driftsorienterede tilsyn	739	121
Re-godkendelser	1.528	0
Ny-godkendelser	202	0
I alt	2.469	121

⁷ Kilde: Hvad siger loven om tilsynsintensitet og risiko?, www.socialstyrelsen.dk

⁸ Ibid.

Tabel 2.4.3 illustrerer, hvor mange anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg der har været på henholdsvis plejefamilie- og tilbudsområdet.

Tabel 2.4.3: Antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg 2015 fordelt på plejefamilier og tilbud

Plejefamilier		
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte
Driftsorienterede tilsyn	530	18
Re-godkendelser	991	0
Ny-godkendelser	195	0
I alt	1.716	18
Tilbud		
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte
Driftsorienterede tilsyn	209	103
Re-godkendelser	537	0
Ny-godkendelser	7	0
I alt	753	103

2.5. Iværksatte påbud, skærpede tilsyn og baggrunden herfor

Iværksatte påbud uden skærpede tilsyn

I 2015 fik 9 sociale tilbud påbud uden skærpet tilsyn.

Tabel 2.5.1: Antal iværksatte påbud fordelt på plejefamilier og tilbud

Tilbudstyper	Antal sager
Plejefamilier	0
Sociale tilbud:	9
I alt	9

Socialtilsynet kan udstede påbud, hvis overholdelse er en betingelse for fortsat godkendelse. Påbud skal have en karakter, som gør det muligt at efterkomme det. Det kan f.eks. være ansættelse af en medarbejder med relevante kompetencer eller iværksættelse af specifik efteruddannelse.

Påbuddet skal ledsages af en frist for overholdelse, så det er klart for tilbuddet, hvornår det kan risikere at miste godkendelsen. Tidsfristen fastsættes ud fra de konkrete forhold, som har givet anledning til påbuddet. Hvis påbuddet f.eks. omhandler, at en medarbejder, der har begået overgreb, ikke må være i

tilbuddet, skal det efterleves straks. Hvis påbuddet omhandler ansættelse af medarbejdere med bestemte kompetencer, kan der, afhængig af de øvrige tilstedeværende kompetencer, fastsættes en længere frist. Påbud bliver offentliggjort på Tilbudsportalen og de kommuner, der har ansvar for borgernes ophold i tilbuddet bliver informeret. Et påbud kan have alvorlige konsekvenser for tilbuddet. Mulighederne for at få nye borgere ind i tilbuddet kan påvirkes negativt af et påbud. Derfor indledes påbud og skærpet tilsyn altid med en dialog med tilbuddet om muligheden for at rette op på forholdene straks.

Manglende overholdelse af påbud kan føre til ophør af godkendelse eller f.eks. ændring af målgruppen, så godkendelsen er i overensstemmelse med de faktiske forhold i tilbuddet.⁹

Nedenstående tabel viser, hvilke temaer, som er blevet berørt i påbudssagerne.

Tabel 2.5.2: Oversigt over temaer, der er berørt i påbudssagerne

Årsag i relation til kvalitetsmodellen	Fordeling på temaer
Uddannelse og beskæftigelse	
Selvstændighed og sociale relationer	
Målgruppe, metoder og resultater	X
Organisation og ledelse	X
Kompetencer	X
Økonomi	X
Fysiske rammer	

Iværksatte skærpede tilsyn

I 2015 kom 5 tilbud under skærpet tilsyn, fordi Socialtilsyn Midt fandt kvaliteten særdeles mangelfuld. Træffes der afgørelse om skærpet tilsyn, iværksættes en proces, som kan føre til ophør af godkendelsen. Afgørelse om skærpet tilsyn ledsages altid af påbud.

Skærpet tilsyn kan f.eks. udløses ved mistanke om strafbare forhold, fysiske eller psykiske overgreb, manglende uddannet personale i forhold til tilbuddets målgruppe, uforholdsmæssigt mange magtanvendelser eller dårlig eller forringet kvalitet i tilbuddet. Skærpet tilsyn er et udtryk for et mere intensivt tilsyn og vil derfor medføre flere tilsynsbesøg og yderligere indhentning af oplysninger. Skærpet tilsyn medfører endvidere, at tilbuddet opkræves en højere tilsynstakst.¹⁰

⁹ Kilde: Afgørelse ved driftsorienteret tilsyn; www.socialstyrelsen.dk

¹⁰ Kilde: Afgørelse ved driftsorienteret tilsyn; www.socialstyrelsen.dk

Tabel 2.5.3: Antal iværksatte skærpede tilsyn fordelt på plejefamilier og tilbud

Tilbudstyper	Antal sager
Plejefamilier	0
Sociale tilbud	5
I alt	5

Nedenstående tabel viser de primære årsager til de skærpede tilsyn.

Tabel 2.5.4: Oversigt over primære årsager til skærpede tilsyn

Årsag i relation til kvalitetsmodellen	Fordeling på temaer
Uddannelse og beskæftigelse	
Selvstændighed og sociale relationer	
Målgruppe, metoder og resultater	x
Organisation og ledelse	x
Kompetencer	x
Økonomi	
Fysiske rammer	

2.6. Henvendelser om bekymrende forhold (whistleblower)

I 2015 har der været mange henvendelser om bekymrende forhold, dog færre end i 2014. Henvendelserne er kommet fra beboere, pårørende, ansatte og andre personer. Henvendelserne modtages oftest telefonisk via Socialtilsyn Midts whistleblowertelefon, men der kommer også skriftlige henvendelser om bekymrende forhold via socialtilsynets hjemmeside.

Tabel 2.6.1: Antallet af henvendelser

Tilbudstyper	Antal
Plejefamilier	23
Sociale tilbud	182
I alt	205

Socialtilsyn Midts jurister varetager den overordnede sagsbehandling af alle indkomne bekymrende henvendelser og besvarer også opkald på telefonen. Efter sagsbehandlingen bliver henvendelserne tildelt den relevante afdeling og tilsynskonsulent, som går videre med behandlingen af den enkelte henvendelse.

Alle henvendelser bliver registreret enkeltvist, uanset om det er flere anmeldere eller det er samme anmelder, som kontakter socialtilsynet flere gange.

De bekymrende henvendelser som Socialtilsyn Midt har modtaget i 2015 har hovedsagligt omhandlet temaerne "kompetencer" og "organisation og ledelse". De samme temaer, som også er omdrejningspunktet for de udstedte påbud og skærpede tilsyn. Under kategorien "andet" har der været 36 henvendelser, og det har omhandlet forhold, der ikke hører ind under socialtilsynet. Når Socialtilsyn Midt får henvendelser, som ikke hører ind under tilsynets område, vejledes pågældende om, hvem henvendelsen skal rettes til. Nedenstående tabeller viser hvad henvendelserne har omhandlet.

Tabel.2.6.2: Oversigt over hvad henvendelserne har omhandlet

Kategori	Antal
Andet	36
Arbejds miljø	6
Fysiske rammer	4
Hygiejne	1
Ledelse – dårlig eller manglende	41
Manglende inddragelse	1
Nedværdigende behandling	7
Omgangstone	14
Pædagogik	11
Seksuelle overgreb	2
Socialfaglige kompetencer – dårlig eller manglende	66
Stofmisbrug/alkoholmisbrug i tilbuddet	4
Vold - fysisk	7
Vold – psykisk	1
Økonomi	4
I alt	205

Kendskab til ordningen

For at sikre at både borgere, pårørende, ansatte og andre personer er bekendt med ordningen, har Socialtilsyn Midt gjort følgende tiltag:

- Ordningen er beskrevet på Socialtilsyn Midts hjemmeside med kontaktinformationer
- Kontaktoplysninger på whistleblowertelefonen og webformularen er ligeledes printet på Socialtilsyn Midts visitkort
- Botilbuddene har fået tilsendt en opslagsseddel, som vi opfordrer dem til at placere et synligt sted på botilbuddet
- Socialtilsynets medarbejdere oplyser om ordningen, når de er på tilsynsbesøg

2.7. Socialtilsyn Midts økonomi 2015

I nedenstående tabel fremgår bl.a. budget og regnskab 2015 for Socialtilsyn Midt.

Tabel 2.7.1: Regnskab 2015 og budget 2015, 1.000 kr.

	Budget 2015	Regnskab 2015	Forskel
Socialtilsyn Midt's direkte udgifter (løn mv.)	44.441	45.853	-1.412
Indirekte udgifter (overhead, afdrag på initialomkostninger mv.)	2.400	2.580	-180
Udgifter i alt	46.841	48.433	-1.592
Indtægter fra objektiv finansiering	-25.846	-25.834	-12
Indtægter fra tilsynstakster	-20.995	-22.445	1.450
Indtægter i alt	-46.841	-48.279	1.438
Netto	0	156	-156

Tabellen angiver, at Socialtilsyn Midt kom ud af 2015 med et lille merforbrug på 156.000 kr. Socialtilsyn Midt har i 2015 haft flere indtægter end budgetlagt. Dette skyldes bl.a., at socialtilsynet har godkendt flere nye tilbud og at tilbuddene har ansøgt om flere væsentlige ændringer af godkendelse end forventet. Socialtilsyn Midt har samlet set haft flere udgifter end budgetlagt, herunder til udvikling af socialtilsynenes it-system og grundkurser for nye plejefamilier. Socialtilsyn Midt har haft færre udgifter end budgetlagt til bl.a. kørsel.

Tabel 2.7.2 nedenfor viser antallet af døgntilbud og plejefamilier mv. omfattet af tilsyn fra Socialtilsyn Midt – dels hvor mange, der var forudsat i budgettet for 2014, og hvor mange der faktisk var.

Tabel 2.7.2: Antal af tilbud omfattet af tilsyn af Socialtilsyn Midt

	Forudsat i budget 2015	Faktisk antal i 2015
Plejefamilier	1.982	1.598
Tilbud på børneområdet (døgntilbud mv.)	146	135
Tilbud på voksenområdet (døgntilbud mv.)	208	231
I alt	2.336	1.964

Note: Antallet af faktiske tilbud er eksklusiv tilbud / plejefamilier, der blev ny-godkendt i 2015.

Tabel 2.7.2 viser, at antallet af plejefamilier i 2015 har været faldende, mens antallet af tilbud har været stigende. Budgetlægningen i Socialtilsyn Midt tager udgangspunkt i det faktiske antal plejefamilier og tilbud på budgetlægningstidspunktet.

Tabel 2.7.3 nedenfor viser budget 2016 for Socialtilsyn Midt. Budgettet er udarbejdet ud fra en forudsætning om 1.825 plejefamilier, 132 tilbud på børneområdet og 263 tilbud på voksenområdet.

Tabel 2.7.3: Budget 2016 for Socialtilsyn Midt, 1.000 kr., 2016-priser

	Budget 2016
Socialtilsyn Midts direkte udgifter (løn mv.)	46.063
Indirekte udgifter (overhead, afdrag på initialomkostninger mv.)	2.601
Udgifter i alt	48.664
Indtægter fra objektiv finansiering	-27.119
Indtægter fra tilsynstakster	-21.545
Indtægter i alt	-48.664
Netto	0

Budget 2016 danner grundlag for tilsynstaksterne og de objektive finansieringsbidrag i 2016, jf. næste afsnit.

2.8. Tilsynstakster og objektive finansieringsandele

Tabel 2.8.1 angiver udviklingen af reguleringen af taksterne, dvs. hvilken betydning tidligere års over- og underskud har haft på taksterne i 2016.

Tabel 2.8.1: Udvikling af grundtaksterne (dvs. uden reguleringerne)

Takstkategori	2014	2015	2016
0 – 7	31.886	33.613	31.590
8 – 24	38.263	40.336	37.908
25 – 49	63.771	67.227	63.181
>50	95.657	100.840	94.771
Ny-godkendelser	18.692	16.209	18.079
Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse	9.346	8.104	4.821
Skærpet tilsyn	7.971	8.403	7.898

Med grundtakst (budgettakst) skal forstås den takst, der beregnes for året *uden* reguleringer fra tidligere år. De 5 socialtilsyn beregner taksterne på baggrund af et fælles dimensioneringsregneark, således taksterne baseres på enslydende principper. Taksternes størrelse er bl.a. afhængig af antal tilbud.

Tabel 2.8.2. viser udviklingen af reguleringen af taksterne i hele kroner. Der er tale om en mindre regulering af taksterne på baggrund af tidligere års overskud.

Tabel 2.8.2: Udvikling af regulering af taksterne

Takstkategori	2016
0 – 7	-27
8 – 24	-33
25 – 49	-56
>50	-83

Tabel 2.8.3 viser udviklingen i taksterne for den objektive finansiering.

Tabel 2.8.3: Udviklingen i taksterne for den objektive finansiering

Takstkategori	2014	2015	2016
Årets samlede takstgrundlag	27.214	25.846	27.119
Årets regulering Over-/underskud	4.889	-156	-

3. Kvaliteten i tilbuddene - analyse af udvalgte indikatorbeskrivelser

3.1. Den generelle kvalitet i de sociale tilbud og plejefamilier

I forbindelse med re-godkendelser i 2014-2015 fik Socialtilsyn Midt til opgave at kontrollere og vurdere kvaliteten i alle de sociale tilbud og plejefamilier, som var blevet overdraget fra kommunerne og regionen.¹¹ Socialtilsyn Midts konklusion er, at den generelle kvalitet i både de sociale tilbud og plejefamilierne er høj.

Tilsynsopgavens omdrejningspunkt er at indfange og afdække kvaliteten og beskrive den så nøjagtigt og fyldestgørende som muligt. Redskaberne, som anvendes til denne opgave er bl.a. indikatorerne og scorerne. Kvalitetsmodellens indikatorer og de enkelte scorer giver et samlet billede af, hvad kvaliteten er, f.eks. hvilke socialfaglige metoder der anvendes, hvordan arbejdet med målgrupper varetages og hvordan der dokumenteres og resultatmåles.

Kvalitetsmodellen udgør rammen for en fælles forståelse af, hvad kvalitet er. Endvidere er kvalitetsmodellen et redskab, som anvendes til at vurdere, om kvaliteten er i orden. De 7 kvalitetstemaer i kvalitetsmodellen er konkretiseret i en række kriterier og indikatorer. Hvert tema indeholder en række kriterier, som igen er nedbrudt i indikatorer. Kriterierne kan karakteriseres som mål for indsatsen i de sociale tilbud. Mens indikatorerne er beskrivelser af, at den kvalitet, som er udtrykt i kriterierne, forekommer i praksis.¹²

Bedømmelsen af hver indikator følges op af en pointscore - en talværdi mellem 1 (tilbuddet opfylder i meget lav grad indikatoren) og 5 (tilbuddet opfylder i meget høj grad indikatoren). Ud fra denne pointscore for hver indikator beregnes desuden en pointscore for alle kriterier i kvalitetsmodellen.¹³

Der er ikke fastsat grænseværdier for kvaliteten i tilbuddet, og der er heller ikke et fast regelsæt for, hvilke følger evt. mangler i opfyldelsen af enkelte indikatorer eller kriterier skal have; dvs. om resultatet af kvalitetsbedømmelsen skal føre til f.eks. skærpet tilsyn eller ophør af en godkendelse. Dette afhænger bl.a. af tilbuddets resultater og borgernes trivsel. En lav bedømmelse fører derfor ikke nødvendigvis til, at tilbuddet ikke har fornøden kvalitet.¹⁴

I det følgende ses nærmere på de enkelte indikatorer og hvilke begrundelser, der ligger bag de scorer, som er blevet givet. På baggrund af dette vil den gennemsnitlige score på hvert område samt en gennemsnitlig score på tværs af områderne blive angivet.

Indikatorerne vil for overskuelighedens skyld blive inddelt under kvalitetsmodellens 7 temaer¹⁵ og der gøres opmærksom på, at børne-/ungeområdet og voksenområdet har den samme indikator i kvalitetsmodellen.

¹¹ I de efterfølgende drifts orienterede tilsyn skal det vurderes om tilbuddene og plejefamilierne forsat har den fornødne kvalitet.

¹² Kilde: Hvorfor foretager socialtilsynet en kvalitetsbedømmelse?, www.socialstyrelsen.dk

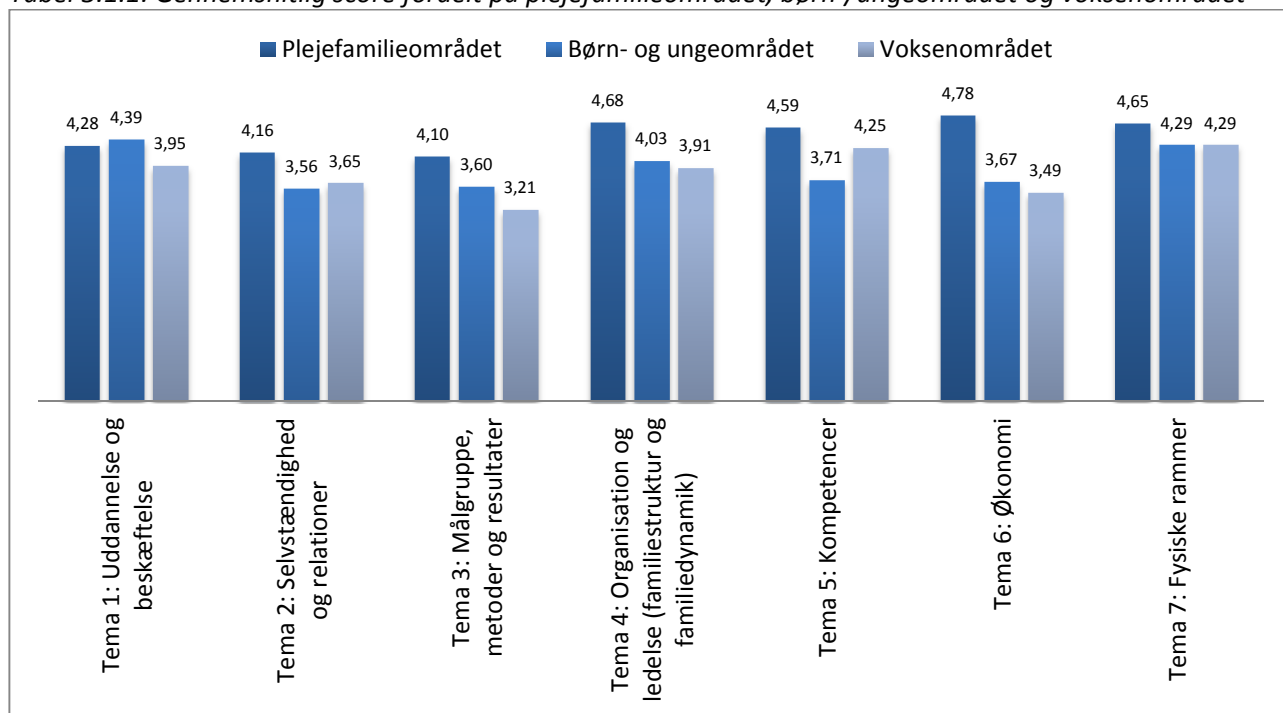
¹³ Ibid.

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Kvalitetsmodellens temaer vil i denne årsrapport ikke blive gennemgået, men fremgå som en kort beskrivelse af temaets fokus. Det er vigtigt at være opmærksom på, at der er mindre variationer mellem kvalitetsmodellen, som anvendes på plejefamilieområdet og tilbudsområdet. Kvalitetsmodellens ramme er den samme, men formuleringerne varierer under de forskellige temaer.

Nedenstående tabel illustrerer den gennemsnitlige score på de 7 temaer fordelt på plejefamilieområdet, børn-/ungeområdet og voksenområdet. Det er en gennemsnitsberegning på den udvalgte indikator på hvert af de 7 temaer.

Tabel 3.1.1: Gennemsnitlig score fordelt på plejefamilieområdet, børn-/ungeområdet og voksenområdet

3.2. Tema 1: Uddannelse og beskæftigelse

<p>Plejefamilieområdet: <i>Et centralt formål med indsatser i forhold til børn og unge er at understøtte barnets eller den unges skolegang, mulighed for at gennemføre en uddannelse og komme i beskæftigelse.</i></p> <p>Indikator 1A: Barnet er i dagtilbud eller opfylder undervisningspligten ved at gennemføre et grundskoletilbud med undervisning fra børnehaveklasse til 9. klasse.</p>
<p>Børn-/ungeområdet og voksenområdet: <i>Et centralt mål med den sociale indsats er, at borgerne i videst muligt omfang inkluderes i samfundslivet. Uddannelse og /eller beskæftigelse er et væsentligt aspekt heri.</i></p> <p>Indikator 1B: Borgerne er i undervisningstilbud, uddannelse, beskæftigelse, beskyttet beskæftigelse, eller dagtilbud i form af aktivitets- og samværstilbud</p>

Plejefamilieområdet

Den gennemsnitlige score er 4,28

Indikatorbeskrivelserne viser, at majoriteten af alle plejebørnene er i dagtilbud eller opfylder undervisningspligten ved at gennemføre et grundskoletilbud med undervisning fra børnehaveklasse til 9. klasse.

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At barnet er tilmeldt skole- eller dagtilbud og har et stabilt fremmøde

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At plejefamilien har aflastningsopgaver
- At plejefamilien er ny-godkendt
- At der på tilsynstidspunktet ikke er børn indskrevet
- At familien har et plejebarn under 1 år dvs. under alder for modtagelse af skole- og dagtilbud

Børn-/ungeområdet

Den gennemsnitlige score er 4,39

På børn-/ungeområdet viser indikatorbeskrivelserne også, at majoriteten af børn og unge er i undervisningstilbud, uddannelse, beskæftigelse, beskyttet beskæftigelse eller dagtilbud i form af aktivitets- og samværstilbud.

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At borgerne er tilknyttet, skole, uddannelse, job, dagtilbud el. lign.

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At der er manglende afklaring vedr. beskæftigelsestilbud
- Borgernes alder er under 1 år dvs. under alder for modtagelse af skole- og dagtilbud
- Borgernes komplekse problemstillinger så som manglende motivation, psykisk sygdom, misbrug mv.

Endvidere ved lav score kan der være tale om aflastningstilbud og/eller, at der på tilsynstidspunktet ikke er indskrevet borgere, hvorfor indikatoren ikke er relevant.

Voksenområdet

Den gennemsnitlige score er 3,95

Majoriteten af borgerne er i undervisningstilbud, uddannelse, beskæftigelse, beskyttet beskæftigelse, eller dagtilbud i form af aktivitets- og samværstilbud

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At borgerne er tilknyttet, skole, uddannelse, job, dagtilbud el. beskæftigelse
- At tilbuddet tilrettelægger individuelle interne aktiviteter/arbejdsopgaver

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- Borgernes reducerede funktionsniveau og komplekse problemstillinger, f.eks. manglende motivation, psykisk sygdom, isolation, misbrug mv.
- Alderdom, sygemeldinger samt at flere kommuner har en politik om, at borgere fra folkepensionsalderen ikke tilbydes aktivitets- og samværstilbud

Indikatorbeskrivelserne viser også eksempler på, at årsagen er, at nogle borgere er reduceret i deres udfoldelsesmuligheder grundet typen af tilbud de er indskrevet i/årsag til indskrivning(f.eks. domsanbragte, krisecentre m.fl.), hvilket udløser en lav score.

Sammenligning på tværs af områderne

Den gennemsnitlige score på tværs af de 3 områder er 4,2

Det afspejler, at borgerne i vidt omfang er i dagtilbud, undervisningstilbud, beskæftigelsestilbud eller samværs- og aktivitetstilbud.

Nedenstående tabel 3.2.1. viser på tema 1: Uddannelse og beskæftigelse, den procentvise fordeling af indikatorbedømmelserne på skalaen 1-5.

Tabel 3.2.1:

Indikator-bedømmelse	Plejefamilie	Børn og unge tilbud	Voksentilbud
1	12%	2%	1%
2	1%	5%	10%
3	5%	6%	21%
4	9%	24%	27%
5	73%	63%	41%

3.3. Tema 2: Selvstændighed og relationer

<p>Plejefamilieområdet: <i>Et mål med indsatsen i plejefamilier er at bidrage til, at barnet i så høj grad som muligt indgår i sociale relationer og får opbygget kompetencer til at leve et selvstændigt voksenliv i overensstemmelse med egne ønsker og behov.</i></p> <p>Indikator 2A: Barnet indgår i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund.</p>
<p>Børn-/ungeområdet og voksenområdet: <i>Et mål med den sociale indsats er at understøtte, at borgerne i så høj grad som muligt indgår i sociale relationer og lever et selvstændigt liv i overensstemmelse med egne ønsker og behov.</i></p> <p>Indikator 2B: Borgerne indgår i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund.</p>

Plejefamilieområdet

Den gennemsnitlige score er 4,16

En gennemgang af indikatorbeskrivelserne og scorerne viser, at majoriteten af børnene indgår i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At plejefamilien tager aktivt del i naboskab og i det omgivende samfund og inddrager plejebarnet heri (f.eks. Skt. Hans, julefest, fællesspisning, byfest, amatørteater, koncerter mv.)

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At plejefamilien aktuelt ikke har nogen plejebørn indskrevet
- At årsagen er, at plejebarnet pga. handicap, nedsat funktionsniveau og eller sociale udfordringer skånes/skærmes fra deltagelse i aktiviteter og fællesskaber i det omgivende samfund

Børn-/ungeområdet

Den gennemsnitlige score er 3,56

Ved høj score indgår borgerne i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund.

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At tilbuddet inddrager borgerne i aktiviteter i det omgivende samfund f.eks. juletræsfest, sommerfest, Sct. Hans, kræmmermarked, biografture, café- og restaurantbesøg, enkeltstående arrangementer i svømmehal, bowling mv.
- At tilbuddet inviterer lokalsamfundet/naboer ind f.eks. i forbindelse åbent hus el. andet
- At tilbuddet samarbejder om aktiviteter med andre botilbud

I de tilfælde, hvor der er score lavt er der tale om aflastningstilbud eller at der ikke er indskrevet borgere i tilbuddet.

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At målgruppens udfordringer hindrer deres deltagelse i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund

Voksenområdet

Den gennemsnitlige score er 3,65

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At tilbuddet inddrager borgerne i aktiviteter i det omgivende samfund f.eks. juletræsfest, sommerfest, kræmmermarked, biografbureau, café- og restaurantbesøg, enkeltstående arrangementer i svømmehal, bowling, koncerter og festival, ferieture, fanklubber og sportskampe
- Borgerne indgår som frivillige i lokalsamfundet
- At tilbuddet inviterer lokalsamfundet/naboer ind, f.eks. i forbindelse med åbent hus eller andet. Det ses også, at der er lagt vægt på, at tilbuddet samarbejder om aktiviteter med andre botilbud
- At tilbuddet benytter sig af frivillige/tilbuddets vennekreds, som støtter borgernes mulighed for at indgå i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At målgruppens udfordringer og handicaps hindrer deres deltagelse i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund
- At indikatoren ikke er relevant i forhold til indsatsen

Sammenligning på tværs af områderne

Den gennemsnitlige score på tværs af de tre områder er 3,79

Scoren afspejler, at nogle borgere i plejefamilier, døgn- og botilbud ikke har relationer uden for plejefamilien eller det tilbud de bor på. Dette betyder ikke nødvendigvis, at kvaliteten i plejefamilierne eller tilbuddene er dårlig, men det siger noget om borgernes formåen fysisk og psykisk, og det spiller ind på den score der gives.

Nedenstående tabel 3.3.1. viser på, tema 2: Selvstændighed og relationer, den procentvise fordeling af indikatorbedømmelserne på skalaen 1-5.

Tabel 3.3.1:

Indikator-bedømmelse	Plejefamilie	Børn og unge tilbud	Voksentilbud
1	8%	6%	2%
2	3%	10%	17%
3	13%	33%	25%
4	16%	24%	28%
5	60%	27%	28%

3.4. Tema 3: Målgruppe, metoder og resultater

<p>Plejefamilieområdet: <i>Det er afgørende for kvaliteten i en plejefamilie, at plejefamiliens indsats medvirker til at sikre barnets trivsel og resulterer i den ønskede udvikling for det barn eller de børn, der er anbragt i plejefamilien.</i></p> <p>Indikator 4B: Plejefamilien kan redegøre for, hvordan de understøtter opfyldelsen af de mål, der er opstillet for barnets anbringelse eller aflastningsophold i plejefamilien.</p>
<p>Børn-/ungeområdet og voksenområdet: <i>Det er afgørende for kvaliteten i tilbuddet, at der er et klart formål med indsatsen, og at tilbuddets metode medvirker til at sikre borgernes trivsel og resulterer i den ønskede udvikling for borgerne. Det er derfor væsentligt, at tilbuddet kan redegøre for dets målsætning, målgruppe(r) og metoder.</i></p> <p>Indikator 3C: Tilbuddet kan dokumentere positive resultater i forhold til opfyldelsen af de mål, de visiterende kommuner har opstillet for borgernes ophold.</p>

Plejefamilieområdet

Den gennemsnitlige score er 4,1

Ved den høje score er der lagt vægt på, at plejefamilien kan redegøre for de opstillede mål samt den pædagogiske indsats, som understøtter målene. Endvidere er der lagt vægt på, at plejefamilien udarbejder statusskrivelser, som understøtter de opstillede mål.

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At plejefamilien har modtaget en handleinstruks fra anbringende kommune

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At der aktuelt ikke er indskrevet børn i familien
- At der tale om § 84 aflastning, som ikke stiller krav om handleinstruks
- At handleinstruksen er forældet

Ved den lave score er der lagt vægt på, at plejefamilien ikke har modtaget en handleinstruks og/eller ikke er bekendt med de opstillede mål. I disse tilfælde ses der eksempler på, at plejefamilien selv definerer målene.

Børn-/ungeområdet

Den gennemsnitlige score er 3,60

Når der gives en høj score er det fordi, der ses en tydelig sammenhæng mellem handleinstruks og tilbuddets pædagogiske handleplan.

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At tilbuddet deltager i opfølgingsmøder og udarbejder statusrapporter
- At tilbuddet har en systematisk dokumentation af den pædagogiske indsats eksempelvis i form af dagbogsnotater og pædagogiske handleplaner
- At der anvendes evalueringsredskaber og statistikker, som viser borgernes udvikling

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At tilbuddene ikke har modtaget handleinstrukser
- At § 140 handleinstruksen er forældet
- At der ikke er en tydelig sammenhæng mellem handleinstruks og den pædagogiske handleplan
- At tilbuddet ikke har en dokumentationssystematik og ikke kan redegøre for de opstillede mål

Der bliver også givet en lav score, hvis der aktuelt ikke er indskrevet børn i tilbuddet, og når der er tale om § 84 tilbud/afdeling, hvor der ikke stilles krav om handleplaner.

Voksenområdet

Den gennemsnitlige score er 3,21

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At der ses en tydelig sammenhæng mellem § 141 handleplan og/eller anden handleinstruks i tilbuddets pædagogiske handleplan
- At tilbuddet deltager i opfølgingsmøder og udarbejder målopfølgning
- At tilbuddet har udarbejdet en systematisk dokumentation af den pædagogiske indsats eksempelvis i form af dagbogsnotater og pædagogiske handleplaner

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- Når tilbuddene ikke har modtaget § 141 handleplaner eller anden form for handleinstrukser
- Når tilbuddet har en mangelfuld dokumentation og ikke kan redegøre for de opstillede mål

Sammenligning på tværs af områderne

Den gennemsnitlige score på tværs af de tre områder er 3,63

Scoren afspejler, at plejefamilier og døgn- og botilbuddene kun i nogen grad formår at dokumentere positive resultater for borgerne set i relation til de mål, som er opsat for opholdet.

Resultatet af den gennemsnitlige score er også et udtryk for, at der i mange tilfælde mangler kommunale handleplaner eller anden form for handleinstruks. Dette er et stort problem for både plejefamilier og tilbud, da de dermed ikke har en handleinstruks at arbejde ud fra, og derfor bliver nødt til selv at definere målsætninger m.m.

Nedenstående tabel 3.4.1. viser på, tema 3: Målgruppe, metoder og resultater, den procentvise fordeling af indikatorbedømmelserne på skalaen 1-5.

Tabel 3.4.1:

Indikator-bedømmelse	Plejefamilie	Børn og unge tilbud	Voksenteilbud
1	12%	10%	11%
2	3%	9%	17%
3	9%	22%	32%
4	15%	29%	19%
5	61%	30%	21%

3.5. Tema 4: Organisation og ledelse (Familiestruktur og familiedynamik)

Plejefamilieområdet:

Plejefamiliens familiestruktur og familiedynamik er væsentligt at have fokus på for at sikre, at familien kan og har overskud til at bidrage til at give barnet kontinuitet i opvæksten og mulighed for at vokse op i et trykt omsorgsmiljø. Det indbyrdes samspil i familien er afgørende både for barnets trivsel og udviklingsbetingelser og for familiens trivsel og udvikling.

Indikator 7A:

Plejefamilien har overskud til at varetage opgaven som plejefamilie.

Børn-/ungeområdet og voksenområdet:

En væsentlig forudsætning for kvaliteten af sociale tilbud er en hensigtsmæssig organisering og en kompetent og ansvarlig ledelse. En ledelse, der driver tilbuddet fagligt og økonomisk forsvarligt, og som både sætter rammerne for tilbuddets strategiske udvikling og varetager den daglige ledelse.

Indikator 9A:

Borgerne har i forhold til deres behov tilstrækkelig kontakt til personale med relevante kompetencer.

Plejefamilieområdet

Den gennemsnitlige score er 4,68

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At plejeforældrenes arbejdstid levner overskud, eksempelvis fordi den ene plejeforælder er hjemmegående
- At plejeforældrenes arbejdstider er fleksible eller at der er tale om nedsat tid
- At plejefamiliens biologiske børn trives med, at familien er plejefamilie
- At plejeforældrene fremtræder engagerede, fagligt dygtige og at de supplerer hinanden godt
- At plejefamilien prioriterer familielivet og det at gøre ting sammen og hver for sig og at de hver især har oaser, hvor der kan "lades op"

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At plejefamilien aktuelt ikke har børn indskrevet
- At en af plejeforældrene er ramt af alvorlig sygdom
- At plejeforældrene er blevet skilt

Børn-/ungeområdet

Den gennemsnitlige score er 4,03

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At vagtplanen er forsvarlig, og at der er tilstrækkeligt med ansatte på arbejde i henholdsvis dag, aften og nattetimerne
- De fastansattes uddannelsesniveau og mængden af vikarer samt disses erfaring/uddannelsesbaggrund
- At arbejdet er struktureret og tilrettelagt og at borgere samt pårørende giver udtryk for, at personalet har tid og overskud til dialog og samvær

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- Lav personaledekning

- At børn og unge giver udtryk for, at de ansatte ikke har tid/ikke gider være sammen med dem
- At børn og unge giver eksempler, at deres ønsker til aktiviteter afvises på grund af manglende ressourcer
- At medarbejdernes kompetencer ikke matcher målgruppens behov

Voksenområdet

Den gennemsnitlige score er 3,91

På voksenområdet er den høje score givet på samme grundlag som på børn-/ungeområdet.

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At vagtplanen er forsvarlig og at der er tilstrækkeligt med ansatte på arbejde i henholdsvis dag, aften og nattetimerne
- De fastansattes uddannelsesniveau samt mængden af vikarer samt disses erfaring/uddannelsesbaggrund
- At tilbuddet har en struktur for, hvorledes arbejdsopgaverne introduceres for vikarerne
- At borgere og pårørende udtrykker tilfredshed med medarbejdernes kompetencer samt graden af ATA ("ansigt til ansigt")tid

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- Lav personaledekning
- Medarbejdere, der ikke har de faglige kompetencer til at imødekomme borgernes behov
- At borgere og pårørende har en oplevelse af, at det er borgerne selv, som skal opsøge personalet ved behov

Sammenligning på tværs af områderne

Den gennemsnitlige score på tværs af de tre områder er 4,2

Scoren afspejler, at børn og unge anbragt i plejefamilie og borgere anbragt i sociale tilbud som udgangspunkt har tilstrækkelig og god kontakt til familie/medarbejdere. I de tilfælde, hvor kontakten mellem borgere og medarbejdere i de sociale tilbud ikke er tilstrækkelig, er det begrundet i lav personalenormering eller manglende kompetencer set i forhold til målgruppens behov.

Nedenstående tabel 3.5.1. viser på, tema 4: Organisation og ledelse/familiestruktur og familiedynamik, den procentvise fordeling af indikatorbedømmelserne på skalaen 1-5.

Tabel 3.5.1:

Indikator-bedømmelse	Plejefamilie	Børn og unge tilbud	Voksenteilbud
1	2%	4%	1%
2	0%	3%	7%
3	3%	20%	20%
4	17%	31%	43%
5	78%	42%	29%

3.6. Tema 5: Kompetencer

<p>Plejefamilieområdet: <i>Det er væsentligt for kvaliteten, at plejeforældre har de menneskelige og faglige kompetencer, der er nødvendige i forhold til den opgave, som plejefamilien skal varetage, så barnet sikres en tryk hverdag og opvækst med nære og stabile relationer.</i></p> <p>Indikator 8B: Plejefamilien er kompetente til at drage omsorg for barnets særlige behov, udvikling og opdragelse.</p>
<p>Børn-/ungeområdet og voksenområdet: <i>Det er afgørende for kvaliteten i tilbuddet, at tilbuddets medarbejdere har de kompetencer, det vil sige uddannelse, erfaring eller viden, der er nødvendige i forhold til tilbuddets målsætninger og målgruppe, de metoder tilbuddet anvender samt borgernes aktuelle behov. Herunder skal børn og unge sikres en tryk hverdag og opvækst med nære og stabile relationer.</i></p> <p>Indikator 10B: Det er afspejlet i medarbejdernes samspil med borgerne, at medarbejderne har relevante kompetencer.</p>

Plejefamilieområdet

Den gennemsnitlige score er 4,59

Plejeforældre med relevant uddannelsesmæssig baggrund og eller erfaring med at arbejde med børn/unge med særlige behov bliver scoret højt.

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At plejefamilierne overfor Socialtilsynet kan redegøre for barnets særlige behov samt for, hvad de konkret gør for at imødekomme barnets behov
- Om plejefamilien beder om hjælp/indhenter viden og kompetencer
- Om de formår at tilrettelægge deres hverdag og familieliv således de bedst muligt imødekommer barnets særlige behov
- Brug af supervision
- At det aktuelle barn er i trivsel og positiv udvikling samt på menneskelige kompetencer i form af varme, omsorg og nærvær

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At der er tale om plejefamilie, der endnu/aktuelt ikke har et barn indskrevet
- At plejefamilien aktuelt er matchet med en opgave, der er for svær for dem at håndtere

Børn-/ungeområdet

Den gennemsnitlige score er 4,71

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At tilbuddet i dagbøger og anden skriftlighed kan dokumentere, at der leveres en relevant faglig indsats
- At personalet har erfaring og/eller relevant faglig uddannelsesbaggrund
- At borgere og pårørende udtrykker tilfredshed med den faglige indsats
- De observationer Socialtilsynet gør sig under tilsynet, herunder at det kan ses, høres, læses at tilbuddets faglige tilgange og metoder anvendes i praksis
- At tilbuddet er bevidst om at indhente kompetencer udefra, når det er nødvendigt

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- Borgere og pårørende er utilfredse med ledelsens/personalets måde at imødekomme dem på
- At der ikke kan observeres sammenhæng mellem tilbuddets metoder og personalets praksis
- At tilbuddet ikke dokumenterer den indsats de angiver at levere
- At Socialtilsynet har observeret uhensigtsmæssig adfærd/ageren mellem personale og borgere
- Socialtilsynet ikke kan bedømme indikatoren, da der ikke er borgere i tilbuddet

Voksenområdet

Den gennemsnitlige score er 4,25

Ved den høje score er der lagt vægt på observationer og stemninger.

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- Borgere og pårørendes tilfredshed med personalet
- At tilbuddets skriftlige dokumentation indeholder pædagogiske overvejelser og refleksioner
- At medarbejderne anvender de faglige tilgange og metoder tilbuddet beskriver
- Uddannelsesbaggrund, viden og erfaring

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- Utilfredse pårørende
- At personalet er presset på tid og ressourcer
- Observationer, der afspejler, at personalet ikke imødekommer borgerne hensigtsmæssigt.
- Manglende skriftlig dokumentation
- At Socialtilsynet ikke kan bedømme indikatoren, da der ikke er borgere i tilbuddet

Sammenligning på tværs af områderne

Den gennemsnitlige score på tværs af de tre områder er 4,5

Scoren afspejler, at børn og unge i plejefamilier og borgere i sociale tilbud i overvejende grad mødes med relevante kompetencer set i forhold til deres særlige behov.

I tilfælde hvor dette ikke er tilfældet skyldes det for plejefamilier ofte en uhensigtsmæssig matchning, og for sociale tilbud, at der i dokumentationen ikke findes en sammenhæng mellem de beskrevne metoder og medarbejdernes praksis.

Nedenstående tabel 3.6.1. viser på, tema 5: Kompetencer, den procentvise fordeling af indikatorbedømmelserne på skalaen 1-5.

Tabel 3.6.1:

Indikator-bedømmelse	Plejefamilie	Børn og unge tilbud	Voksenteilbud
1	4%	2%	3%
2	1%	6%	1%
3	2%	14%	11%
4	16%	28%	36%
5	77%	50%	49%

3.7. Tema 6: Økonomi

<p>Plejefamilieområdet: <i>Det er væsentligt, at plejefamilien har økonomiske ressourcer til at sikre en stabil anbringelse f.eks. i forhold til familien bolig og fysiske rammer.</i></p> <p>Indikator 9A: Plejeforældrenes disponible indkomst giver grundlag for at sikre barnet stabile rammer og vilkår.</p>
<p>Børn-/ungeområdet og voksenområdet: <i>Det er afgørende, at tilbuddene har en bæredygtig økonomi, da det har store konsekvenser for beboerne i døgntilbud, hvis tilbuddet må lukke af økonomiske grunde, fordi det kan betyde, at borgerne må flytte.</i></p> <p>Indikator 12A: Tilbuddets budget afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer.</p>

Plejefamilieområdet

Den gennemsnitlige score er 4,78

Et stabilt budget og fast månedlig indtægt vægtes i forhold til at give en høj score.

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At der er tale om et stabilt budget, hvor der er taget højde for uforudsete udgifter, opsparing og et rådighedsbeløb til ferie og oplevelser

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At plejefamilien har en stor gæld og et rådighedsbeløb, der ligger under det anbefalede.
- Usikker indkomst i form af arbejdsløshed eller åbenbar risiko herfor

Børn-/ungeområdet

Den gennemsnitlige score er 3,67

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At der i tilbuddets budget er afsat tilstrækkelige midler til kompetenceudvikling og aktiviteter for medarbejdere og indskrevne børn og unge i tilbuddet
- At medarbejdere i tilbuddet har en oplevelse af, at ting kan lade sig gøre
- At individuelle ønsker for kurser og efteruddannelse kan imødekommes

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At det fremsendte budget ikke er gennemskueligt
- At der ikke er afsat tilstrækkelige midler til målgruppen, set i relation til den ydelse de er indskrevet til at modtage
- At det vurderes, at medarbejderne bør opkvalificeres i højere grad end der er afsat midler til
- At der ikke er overensstemmelse mellem tallene på TP, de tal, der oplyses under interview og de tal, der fremgår af budgettet
- At tilbuddet ikke har planer for/budgetteret med faglig udvikling
- At de budgetterede årsværk ikke er tilstrækkelige til at døgndække tilbuddet

Voksenområdet

Den gennemsnitlige score er 3,49

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At der i tilbuddets budget er afsat tilstrækkelige midler til kompetenceudvikling og aktiviteter, i relation til antallet af medarbejdere og indskrevne borgere i tilbuddet
- At ledelsen har fokus på strategi i forhold til kompetenceudvikling samt forankring heraf
- At der er lagt konkrete planer for kompetenceudvikling, og at de budgetterede tal stemmer overens hermed

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At indikatoren ikke kan bedømmes grundet manglende oplysninger, herunder, at budgettet ikke er gennemskueligt
- At de indberettede tal på TP ikke stemmer overens med de faktiske forhold og budgettal, manglende oplysninger og at budgettet ikke er gennemskueligt
- At tilbuddet kører med underskud, og at de midler der er afsat til kompetenceudvikling er for få, set i forhold til antallet af medarbejdere og behov

Sammenligning på tværs af områderne

Den gennemsnitlige score på tværs af de tre områder er 3,98

Scoren viser, at der overvejende er økonomisk basis for stabil anbringelse i plejefamilier og sociale tilbud.

For begge typer af tilbud gælder det, at der er økonomisk overskud og stabilitet, som kan bidrage til udvikling og vedligehold af tilbuddet.

Nedenstående tabel 3.7.1. viser på, tema 6: Økonomi, den procentvise fordeling af indikatorbedømmelserne på skalaen 1-5.

Tabel 3.7.1:

Indikator-bedømmelse	Plejefamilie	Børn og unge tilbud	Voksentilbud
1	2%	14%	15%
2	1%	5%	4%
3	2%	19%	23%
4	10%	23%	33%
5	85%	39%	25%

3.8. Tema 7: Fysiske rammer

<p>Plejefamilieområdet: <i>De fysiske rammer udgør rammen om livet i plejefamilien og om den indsats, der finder sted. Det er derfor væsentligt, at omgivelser, udformning, indretning, faciliteter og stand er velegnede i forhold til plejefamiliens opgave og barnets behov, f.eks. i forhold til at understøtte barnets mulighed for at opretholde sociale netværk og sikre barnets ret til privatliv.</i></p> <p>Indikator 10A: Barnet trives i de fysiske rammer.</p>
<p>Børn-/ungeområdet og voksenområdet: <i>De fysiske rammer udgør en central del af et tilbud, både som ramme om borgernes liv og som ramme om den indsats, der finder sted. Det er derfor væsentligt, at tilbuddets omgivelser, udformning, indretning, faciliteter og stand er velegnede samt hensigtsmæssige i forhold til tilbuddets målgruppe samt understøtter indsatsens formål og indhold.</i></p> <p>Indikator 14A: Borgerne trives med de fysiske rammer.</p>

Plejefamilieområdet

Den gennemsnitlige score er 4,65

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At plejebarnet færdes hjemmevant og omtaler de fysiske rammer som "vores hus", "mit værelse" mv
- At de fysiske rammer afspejler, at plejebarnet er en del af familien f.eks. i form af billeder eller ting plejebarnet har lavet
- At plejebarnet har eget værelse og at dette er personligt indrettet¹⁶

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At plejebarnets værelse fremstår upersonligt og ikke er indrettet
- At aflastningsbarnet har værelse i et rum, der også anvendes til "pulterkammer" og opbevaring af f.eks. kolonialvarer
- At hjemmet fremstår rodet
- At de fysiske rammer ikke tilgodeser et plejebarns handicap
- At værelser til plejebørn er indrettet i kældre, der ikke er godkendt til beboelse
- At der ikke er indskrevet børn i familien

Børn-/ungeområdet

Den gennemsnitlige score er 4,29

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At børnene/de unge har eget værelse og at værelset har tilpas størrelse og er personligt indrettet
- At der er mulighed for privatliv og at ældre børn/unge kan låse døren til værelset
- At de fysiske rammer er pæne, rene og velholdte og passer til målgruppens alder og behov
- Børnenes/de unges udtalelser om at være tilfredse med de fysiske rammer
- Socialtilsynets observationer af, at børnene/de unge færdes hjemmevant

Lav score er givet når fysiske rammer fremstår nedslidte og beskidte.

¹⁶ Dette er dog ikke et krav, når det er aflastning.

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At rammerne er trange, og at børnene/de unge er utilfredse hermed
- At børnene/de unge grundet trange rammer er generet af hinandens støj, rod, mv
- At børn/unge er utilfredse med at skulle dele toilet/bad med andre, som ikke har samme standard for rengøring som de selv har
- Kun ét tilbud scorer 1 grundet manglende beboere.

Voksenområdet

Den gennemsnitlige score er 4,29

Ved høj score er der typisk lagt vægt på:

- At de fysiske rammer er indrettet, så de imødekommer målgruppens behov i forhold til handicap, funktionsnedsættelse eller andre udfordringer
- At borgerne udtrykker tilfredshed med boligen
- At socialtilsynet observerer, at borgere færdes hjemmevant og taler om/viser rundt med stolthed
- At der er god sammenhæng mellem fællesarealer og private arealer, og at der i indretningen er taget hensyn til individuelle ønsker og behov. Eksempelvis at der er tale om en bolig med eget bad/(te)køkken, terrasse, forhave mv

Ved lav til middel score er der typisk lagt vægt på:

- At de fysiske rammer er nedslidte og beskidte. Indeklimaet er dårligt i form af kulde/varme, skimmelsvamp, akustik, lyd mv
- Borgernes utilfredshed over f.eks. at dele bad/toilet eller at fællesarealerne er for små
- At tilbuddet ikke er tidssvarende indrettet og at rammerne ikke tager højde for borgernes behov, eksempelvis fysisk handicap, kørestolsbrugere, rollatorbrugere mv. samt psykiske behov i form af sansestimuli mv
- Kun ét tilbud scorer 1 grundet manglende beboer

Sammenligning på tværs af områderne

Den gennemsnitlige score på tværs af de tre områder er 4,41

Den gennemsnitlige score viser, at børn og unge i plejefamilier og borgere i sociale tilbud langt overvejende trives i de fysiske rammer. Trivsel begrundes i, at de fysiske rammer lever op til borgernes /målgruppens behov, herunder ejerskabsfølelse, oplevelsen af privatliv, mulighed for personlig indretning.

Nedenstående tabel 3.8.1. viser på, tema 7: Fysiske rammer, den procentvise fordeling af indikatorbedømmelserne på skalaen 1-5.

Tabel 3.8.1:

Indikator-bedømmelse	Plejefamilie	Børn og unge tilbud	Voksentilbud
1	5%	2%	1%
2	0%	4%	4%
3	2%	13%	13%
4	9%	25%	30%
5	84%	56%	52%

3.9. Metode til at undersøge tilbuddenes kvalitet

Kvaliteten i tilbuddene belyses i årsrapporten 2015 med en analyse af udvalgte indikatorbeskrivelser i re-godkendelserne, som er blevet gennemført i 2014 og 2015. På tilbudsområdet er det 359 og plejefamilieområdet er det 1.342.

På det kvantitative niveau er der taget udgangspunkt i følgende:

- Der er trukket indikatordata ud på alle re-godkendelsesrapporter, som er gennemført i 2014 og 2015.
- Re-godkendelsesrapporterne er inddelt på plejefamilieområdet, børn-/ungeområdet og voksenområdet.
- Derefter er der trukket en indikatorbeskrivelse ud på hvert af de 7 temaer i kvalitetsmodellen, fordelt på plejefamilieområdet, børn-/ungeområdet og voksenområdet. Dvs. at der i alt er trukket data ud på 21 indikatorer og endvidere lavet en gennemsnitsberegning af scorerne på den enkelte indikator.
- Det er de samme 21 indikatorer alle 5 socialtilsyn skal behandle, men det enkelte tilsyn kan beslutte at inddrage flere indikatorer i analysen. Socialtilsyn Midt inddrager ikke flere indikatorer end de 21.

På det kvalitative niveau er der blevet taget udgangspunkt i følgende:

- Med udgangspunkt i de data, der er trukket ud på de udvalgte indikatorer har socialtilsynet analyseret scorerne og de beskrivelser, som begrunder den enkelte scoring.
- I analysen er der foretaget en sammenligning på tværs af plejefamilie-, børn-/unge- og voksenområdet, hvor der også er udregnet et gennemsnit. Der anvendes to forskellige kvalitetsmodeller, hvor den ene er udviklet til tilbudsområdet, og den anden er udviklet til plejefamilieområdet. Det betyder, at tallene ikke kan sammenlignes direkte med hinanden.
- Derudover er der i analysen fokus på, hvad der er blevet lagt vægt på, når en indikator er blevet scoret højt (4-5), og hvad der er lagt vægt på, når en indikator er blevet scoret lav/middel (1-3).

3.10. Opsummering

Gennemgangen af indikatorbeskrivelserne i re-godkendelserne udarbejdet i 2014 og 2015 viser, at de enkelte sociale tilbud og plejefamilier for størstedelens vedkommende har den fornødne kvalitet og lever op til godkendelseskravene. Scorerne og indikatorbeskrivelserne på de 21 udvalgte indikatorer viser, at kvaliteten inden for de 7 temaer samlet set er over middel.

Det betyder, at borgerne generelt får de indsatser, som kan varetage deres behov og udviklingspotentialer, og bor i fysiske rammer, der både fremstår hjemlige og imødekommer deres behov. Fagligheden og kompetencerne passer generelt til de indsatser, som tilbydes til borgerne. Både på tilbudsområdet og plejefamilieområdet ses der en stor velvilje til at forbedre og udvikle kompetencer, som kan understøtte og udvikle kvaliteten i de indsatser borgerne tilbydes.

4. Socialtilsyn Midts fokuspunkter i 2015

Socialtilsyn Midt har valgt følgende fokuspunkter i årsrapporten 2015:

Dialog med kommunerne og tilbuddene

På en række møder har ledelse og tilsynskonsulenter drøftet, hvordan de har oplevet dialogen med kommuner, tilbud og plejefamilier. I drøftelserne har der bl.a. været fokus på, hvad der lægges vægt på for at fremme en god og konstruktiv dialog.

Sanktionssager i 2015

Socialtilsyn Midts jurister har set nærmere på, hvad sanktionssagerne i 2015 har betydet for tilbuddenes mulighed for at udvikle kvaliteten i tilbuddene.

Magtanvendelser i 2015

Socialtilsyn Midts jurister har gennemgået indkomne magtanvendelser i 2015 og sammenlignet med de indkomne magtanvendelser i 2014.

Ny-godkendelser på plejefamilieområdet i 2015

Ny-godkendelserne på plejefamilieområdet er ligeledes blevet drøftet med tilsynskonsulenterne på området. I disse drøftelser har der bl.a. været fokus på ansøgergruppen, og hvad der sker, når en plejefamilie ikke godkendes til det, familien selv forventer.

Socialtilsyn Midts tilfredshedsundersøgelse 2015

Socialtilsyn Midt tog i efteråret 2015 en stikprøve på samarbejdspartners, tilbuds og plejefamiliers tilfredshed med Socialtilsyn Midts varetagelse af tilsynsopgaven.

4.1. Dialog med kommuner og tilbud

I henhold til lov om socialtilsyn § 7 skal socialtilsynene føre kontrol med tilbuddene og indgå i dialog om at fastholde og udvikle kvaliteten. Desuden har de 5 socialtilsyn indskrevet følgende i deres fælles tilsynspolitik: *En forudsætning for et succesfuldt socialtilsyn er et konstruktivt samarbejde mellem kommuner, regioner, private tilbud og de 5 socialtilsyn. De 5 socialtilsyn udøver deres virksomhed dialogbaseret og med størst mulig transparens. Det betyder, at socialtilsynene forpligter sig til at drøfte den konkrete tilsynssag med tilbud og driftsherre, herunder redegøre fyldestgørende for trufne afgørelser.*

Lovens intention om dialog tolker Socialtilsyn Midt bredt, således at Socialtilsyn Midt udøver praksis for konstruktiv dialog med såvel tilbud og plejefamilier, kommuner, regioner, interesse- og fagorganisationer og andre interessenter, som måtte ønske at have en dialog med socialtilsynet.

Først og fremmest er det socialtilsynenes opgave at have den løbende dialog med plejefamilier og tilbud, således at kvaliteten fastholdes og udvikles. Det sker i den direkte kontakt, når konsulenterne er på besøg

hos plejefamilier og tilbud. Herudover er der løbende dialog på mail og telefon, når spørgsmål og ændringer skal behandles.

Opstår der problemer i kontrolopgaven, således at forhold skal undersøges nærmere og eventuelt sanktioneres, tilbydes plejefamilier og tilbud et eller flere dialogmøder med Socialtilsyn Midt i forløbet.

I 2015 har der været afholdt møder med:

- 4 plejefamilier
- 26 tilbud (enkelte tilbud har der været flere møder med)

Socialtilsyn Midt vurderer, at dialogmøder er særdeles konstruktive, da dialogens styrke bl.a. er at kunne dæmme op for og løse misforståelser og konflikter samt bane vejen for et konstruktivt samarbejde.

Herudover har Socialtilsyn i 2015 Midt blandt andet afholdt eller deltaget i følgende:

- Et årligt dialogmøde med samtlige kommuner og regioner, som modtager tilsyn fra Socialtilsyn Midt. På møderne gennemgås lokale og generelle forhold på såvel faglige som økonomiske områder
- Løbende møder med ovennævnte, når der er konkrete sager eller problemstillinger, som ønskes drøftet, herunder også deltagelse i udvalgsmøder mm.
- Halvårlige møder med kommunal dialoggruppe på plejefamilieområdet
- Deltagelse i DASSOS og KKR møder ad hoc
- Deltagelse på det nationale årsmøde i LOS + det regionale LOS møde, hvor medlemmer mødes i Midtjylland
- Dialogmøder med pårørende- og interesseorganisationer, bl.a. brugerråd, regionsældreråd, handicaporganisationer mm
- Dialogmøde med kommunalt netværk på ældreområdet
- Oplæg om tilsyn på SL konference, VIA konference og KABS konference
- Snitflademøder med Arbejdstilsyn og Embedslægerne
- Løbende mødedeltagelse, når driftsherrer planlægger større omstruktureringer eller ombygninger

Endelig har Socialtilsyn Midt en hjemmeside, www.socialtilsynmidt.dk, som løbende opdateres med information og nyheder om tilsynsområdet.

4.2. Dialog i forbindelse med tilsyn

Når Socialtilsyn Midt udfører tilsyn, er det tilsynskonsulenterne, som har den primære opgave i forhold til at sikre en god dialog. Det er tilsynskonsulenternes opgave at sikre den gode dialog uanset om dialogen finder sted med en leder af et tilbud, en ung beboer på et tilbud, en plejefamilie eller en pårørende på et tilbud.

På tilsynet etablerer tilsynskonsulenterne rammen for dialogen og sætter dagsordenen for tilsynet. Tilsynskonsulenterne er meget opmærksomme på, at dialogen er asymmetrisk, dvs. det er ikke en neutral meningsudveksling, som finder sted mellem tilsynet og tilbuddet eller plejefamilien. Tilsynskonsulenterne skal derfor bl.a. have gode kommunikative egenskaber, kunne skabe tillid, have god situationsfornemmelse

og være gode observatører. Når tilsynskonsulenterne indgår i dialog med tilbud og plejefamilier lægger de bl.a. vægt på følgende:

- En anerkendende og god tone
- Etablering af rammen for dialogen
- At være godt forberedte
- At samspelet mellem konsulenterne fungerer (på tilbudsområdet)
- At forklare formålet med dialogen og tilsynsopgaven
- At borgere (både børn, unge og voksne) og pårørende føler sig trygge ved situationen
- At være nysgerrig, observerende, lyttende og åben

Socialtilsyn Midt vil altid gerne i dialog med tilbud eller plejefamilier som har input til praksis i forbindelse med udførelsen af socialtilsynets tilsynsbesøg.

4.3. Sanktionssager i 2015

Der er i 2015 ikke blevet udstedt påbud eller skærpet tilsyn på plejefamilieområdet. Den manglende anvendelse af disse to sanktionsmuligheder skyldes primært det forhold, at plejefamilier ikke underlægges de samme metodiske, strukturelle og organisatoriske krav, som tilbud er underlagt. Til gengæld inddrages plejefamiliers godkendelse oftere, se tabel 2.1.1 og 2.2.1.

På tilbudsområdet har 9 tilbud fået påbud – og kun påbud. Desuden har 5 tilbud været under skærpet tilsyn. Påbuddene og de skærpede tilsyn på tilbudsområdet har oftest omhandlet manglende fastsættelse af mål, utilstrækkelig pædagogik, manglende efterlevelse af godkendelsen, personalets kvalifikationer og anvendte metoder. Påbuddene og de skærpede tilsyn har typisk taget udgangspunkt i følgende temaer:

- Målgruppe, metoder og resultater
- Kompetencer
- Ledelse og organisation (indikator 9a)
- Økonomi

Som eksempler på ovenstående kan nævnes tilbud, som ikke har kunnet angive en metode eller hvor tilbuddets ledelse beskrev en metode for tilsynet, men metoden var ikke indarbejdet i medarbejderstaben, så man faktisk kunne se metoden anvendt i det pædagogiske arbejde. Et andet eksempel er, når et tilbud ikke arbejder med en klar målgruppebeskrivelse eller ikke overholder godkendelsens angivelse af målgruppe og antal.

Der har været en del eksempler på, at ledelsen på tilbud ikke har sikret borgerens adgang til personale med relevante kompetencer. Det kan handle om lave normeringer eller stort forbrug af vikarer, som ikke er tilstrækkeligt instruerede i opgaven.

Kvalitetsmodellen hjælper sammen med interviews, observationer og triangulering socialtilsynene til at afdække og give garanti for, at kvaliteten er i orden. Påbud og skærpet tilsyn udstedes, når forholdene på et

tilbud eller i en plejefamilie beviseligt ikke lever op til den fornødne kvalitet. Endvidere kan indkomne whistleblows også være med til at kaste lys over problematiske og ulovlige forhold.

Ved påbud og skærpet tilsyn får tilbuddet en række påbud, som skal indfries af tilbuddet. Socialtilsyn Midt er altid i tæt dialog med tilbuddet under sanktionsperioden og tilbyder løbende vejledning til at forbedre de forhold, som har udløst sanktionen.

Socialtilsyn Midt erfarer, at langt størsteparten af de tilbud, som har fået påbud med eller uden skærpet tilsyn formår at udvikle deres tilbud og hæve kvaliteten til et tilfredsstillende niveau.

Kvalitetsforbedringer konstateres på efterfølgende tilsynsbesøg, hvor der kan komme udsagn fra pårørende, beboere, medarbejdere og ledelse om, at kvaliteten er løftet. Disse udsagn kan være meget specifikke og konkrete, så som færre magtanvendelser, konkrete eksempler på øget selvbestemmelse i hverdagen, større fremmøde i skoletilbud, fast målopfølgning m.m. Det kan også være mere generelle udsagn om større tryk i hverdagen, oplevelsen af pædagogisk mål- og metodestyring og bedre trivsel.

I 2015 fik 7 tilbud inddraget deres godkendelse pga. manglende efterlevelse af godkendelsen. Faktorer som dårlig kvalitet, manglende kompetencer og dårlig økonomi spillede også ind.

4.4. Magtanvendelser i 2015

Socialtilsyn Midt erfarede i 2014, at flere tilbud ikke var opmærksomme på, at de var forpligtet til at indberette magtanvendelser til Socialtilsyn Midt. Derfor har Socialtilsyn Midt siden 2014 gjort en stor indsats for at informere tilbuddene om, at de har indberetningspligt til socialtilsynet i forbindelse med magtanvendelser.

Med udgangspunkt i ovenstående er det Socialtilsyn Midts opfattelse, at tilbuddene er blevet mere opmærksomme på at indsende indberetninger, og at tilbuddene generelt har kendskab til magtanvendelsesreglerne.

Formål med indberetning af magtanvendelser

Formålet med indberetning af magtanvendelse er bl.a., at tilsynsmyndigheden får et overblik over antallet af magtanvendelser på de enkelte anbringelsessteder og i forbindelse hermed overvejer, om der er behov for at følge op på brugen af magtanvendelse på de enkelte anbringelsessteder.

Som led i funktionen som tilsynsmyndighed, modtager Socialtilsyn Midt indberetninger fra tilbuddene om:

- Magtanvendelse udøvet over for anbragte børn og unge, jf. servicelovens § 123, stk. 4
- Optagelse i særlige botilbud uden samtykke og magtanvendelse udøvet over for voksne i forbindelse med foranstaltninger efter servicelovens §§ 125-128, jf. servicelovens § 136, stk. 1

- Indgreb efter servicelovens § 137g-137j overfor personer med nedsat psykisk funktionsevne, som er anbragt i en boform efter servicelovens § 108, eller på et anbringelsessted efter servicelovens § 66, stk.1, nr.5 og 6, jf. servicelovens § 137m, stk. 3¹⁷

Ud over socialtilsynet skal tilbuddene også sende indberetninger om magtanvendelser til den kommune, som har ansvaret med borgerens ophold i tilbuddet, og den driftsansvarlige kommunalbestyrelse eller tilsvarende regionsråd, hvis det drejer sig om et regionalt tilbud.¹⁸ Socialtilsynet bruger indberetningen til at vurdere forholdene og kvaliteten i det enkelte tilbud.

De indkomne indberetninger om magtanvendelser sammenholdes med tilbuddenes scorer i forhold til indikator 6.a *"Tilbuddets pædagogiske indsats sikrer, at magtanvendelser så vidt muligt undgås"* og 6.b *"Tilbuddet dokumenterer og følger op på eventuelle magtanvendelser med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen"* under kriterium 6: *"Tilbuddet forebygger og håndterer magtanvendelser"* i tema 3.

Socialtilsynet vurderer om de modtagne indberetninger giver grundlag for tilsynsmæssige overvejelser. F.eks. om der er grundlag for dialog med tilbuddet om deres pædagogiske praksis. Typisk er udfordringen for tilbuddene, hvornår betingelserne for et indgreb er opfyldt. Socialtilsyn Midt erfarer, at der ofte foretages indgreb/magtanvendelse, som alene er begrundet i en formodning om, at noget vil ske, hvilket kan være en forkert tolkning af magtanvendelsesreglerne.

I 2015 opfyldte 17 pct. af de indkomne indberetninger ikke betingelserne for et indgreb/magtanvendelse. Mange af indberetningerne vedrørte sundhedsfaglige ydelser. Derudover indkom også mange indberetninger, som vedrørte inddragelse af mobiltelefoner og/eller anden elektronik, verbale trusler, materielle skader, forkert pædagogisk tilgang, hygiejnesituationer, hvor der ikke forelå forhåndsgodkendelse fra kommunalbestyrelsen, tiltag som skulle forhindre borgeren i at forlade tilbuddet, hvor borgeren ikke var farlig for sig selv eller andre og magtanvendelser overfor borgere i efterværn, hvor der ikke er tale om nødret eller nødværge.

Socialtilsyn Midt gennemgår alle indkomne indberetninger og i de tilfælde, hvor betingelserne for indgreb ikke er opfyldt, er Socialtilsyn Midt altid i dialog med tilbuddene for at sikre, at tilbuddene fremover ændrer praksis og efterlever reglerne for magtanvendelse.

Reglerne for magtanvendelse over for børn og unge

Socialtilsynet har en særlig opgave, når et tilbud overtræder magtanvendelsesreglerne på børneområdet. Hvis der er begrundet mistanke om en strafbar handling, som er undergivet offentlig påtale, skal socialtilsynet kontakte politiet med henblik på anmeldelse af handlingen jf. § 44, stk. 4, i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.

Grundlaget for reglerne om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, er beskrevet i servicelovens §§ 123, 123a, 123b og 123c samt i magtanvendelsesbekendtgørelsen. Udgangspunktet for indsatsen efter serviceloven er, at indsatsen skal ske med respekt for barnets eller den

¹⁷ Kilde: Hvad siger loven om magtanvendelser, www.socialstyrelsen.dk

¹⁸ Kilde: Hvad siger loven om magtanvendelser, www.socialstyrelsen.dk

unges integritet og selvbestemmelse. I serviceloven er der fastsat regler om, i hvilke situationer og hvordan sådanne tvangsmæssige foranstaltninger er tilladt.

Reglerne i magtanvendelsesbekendtgørelsen beskriver situationer, hvor der undtagelsesvist kan anvendes magt. Reglerne beskriver også, hvilke former for magt, der ikke er tilladt, eksempelvis legemlig afstraffelse, fiksering eller ydmygende, hånende eller anden nedværdigende behandling.

Enhver form for magtanvendelse skal registreres og indberettes til barnets/den unges opholdskommune samt til det socialtilsyn, som fører tilsyn med stedet. Det gælder både, når der anvendes tilladt magt og ikke-tilladt magt.

Reglerne for magtanvendelse over for voksne

Grundlaget for reglerne om magtanvendelse over for voksne er beskrevet i servicelovens §§ 125–129.

Grundlaget for servicelovens bestemmelser om magtanvendelse og andre indgreb i den personlige selvbestemmelsesret er respekten for individets integritet uanset den enkeltes psykiske funktionsevne.

Både holdningsmæssigt og retligt er udgangspunktet derfor princippet om den personlige friheds ukrænkelighed. Reglerne i magtanvendelsesbekendtgørelsen beskriver situationer, hvor der undtagelsesvist kan anvendes magt. Reglerne beskriver ligeledes, hvilke former for magt, som ikke er tilladt, såsom legemlig afstraffelse, fiksering eller ydmygende, hånende eller anden nedværdigende behandling.

Indkomne indberetninger om magtanvendelser i 2015

Socialtilsyn Midt modtog i 2014 i alt 3.063 indberetninger om magtanvendelser. I 2015 var antallet steget til 3.927 indberetninger om magtanvendelser i 2015.

Nedenstående tabel 4.4.1. illustrerer, hvordan de er fordelt på børn-/ungeområdet og voksenområdet i 2014 og 2015.

Tabel: 4.4.1. indberetninger om magtanvendelser for delt på børn-/unge og voksne

Indberetninger om magtanvendelse i 2014 og 2015		
	2014	2015
Børn-/unge	1.800	2.078
Voksne	1.262	1.849
I alt	3.063	3.927

Antallet af indkomne indberetninger om magtanvendelser er steget fra 2014 til 2015.

Stigningen er et positivt resultat af, at tilbuddene på både børn- og ungeområdet og voksenområdet generelt har fået et tilfredsstillende kendskab til magtanvendelsesreglerne og sender deres indberetninger ind til Tilsynet. Dialogen med tilbuddene om indberetning af magtanvendelser er fortløbende og det er en forventning, at tallet for magtanvendelser kan stige yderligere. Dette skal ikke nødvendigvis ses som et udtryk for stigende anvendelse af magt, men mere som et udtryk for større fokus på indberetning.

4.5. Ny-godkendelser på plejefamilieområdet i 2015

Siden 2014 har der været stor tilstrømning af ny-ansøgere på plejefamilieområdet. I 2015 modtog Socialtilsyn Midt 188 ansøgninger fra familier, som ønskede at blive godkendt som plejefamilie.

Bemærk at der er forskel på dette tal og antallet af deltagere på grundkursus og antallet af ny-godkendte. Det er erfaringen, at ansøgere kan vente ganske længe med at melde sig på et grundkursus, eksempelvis fordi kurserne støder sammen med planlægning i deres privat- eller arbejdsliv.

Hos Socialtilsyn Midt anbefales ansøgere at tage det obligatoriske grundkursus for generelt godkendte plejefamilier inden indsendelse af ansøgning. Begrundelsen for at anbefale det obligatoriske grundkursus inden godkendelsesproces påbegyndes er, at kurset giver en god ballast til den videre godkendelsesproces¹⁹. Desuden fungerer grundkurset, for mange familier, som et afklaringsforløb. Nogle familier vælger ikke at gå videre i godkendelsesprocessen, når de har fået indblik i plejeopgavens omfang, og hvilke belastninger en plejeopgave kan være familiemæssigt.

I 2015 afholdt Socialtilsyn Midt i alt 18 kurser i henholdsvis Aarhus og Holstebro. I alt var der tilmeldt 213 familier.²⁰ Majoriteten af de 213 tilmeldte familier var ny-ansøgere, men der var også en mindre andel af allerede godkendte plejefamilier, som ikke havde fået det obligatoriske grundkursus i godkendelseskommunen, og derfor blev tilmeldt Socialtilsyn Midts kurser inden re-godkendelse. Tilsvarende gjorde sig gældende i 2014.

Nedenstående tabel illustrerer, hvordan familierne på grundkurserne fordeler sig:

Oversigt over fordelingen af familierne på kurserne i 2015	Antal
Familier, der efterfølgende blev ny-godkendt	125
Familier, der var godkendt, men ikke havde kurset	16
Familier, der gennemførte kurset, men ikke sendte ansøgning	65
Familier, der gennemførte kurset, men ikke blev godkendt	4
Familier, der ikke gennemførte kurset	3
I alt	213

Afslag på ansøgning om at blive generelt godkendt plejefamilie

I 2015 gav Socialtilsyn Midt 4 familier afslag på at blive godkendt som plejefamilie. Inden familierne fik afslag, indgik Socialtilsyn Midt en længerevarende dialog med familierne med henblik på at give dem mulighed for at komme på kursus eller indsende det manglende materiale.

¹⁹ Bilag 2 bagerst i rapporten viser den proces ny-ansøgere skal igennem for at blive generelt godkendt plejefamilie.

²⁰ De 213 familier udgør både par og enlige.

Baggrunden for afgørelse om, at 4 ny-ansøgere ikke kunne godkendes til at blive generelt godkendt plejefamilie var bl.a.:

- Problemstillinger omhandlende biologiske børn
- Ustabil familiestruktur
- Manglende vilje til at samarbejde i forhold til godkendelsesprocessen

Socialtilsyn Midts ny-godkendelsesteam har under hele processen været i tæt dialog med de 4 ny-ansøgere, og givet dem alle en saglig og faglig begrundelse for, hvorfor de på daværende tidspunkt ikke kunne godkendes. Socialtilsyn Midt har herudover været i dialog med en del ansøgere, som ønskede ny-godkendelse, men som selv ønskede at trække ansøgningen efter at have fået viden om opgaven.

Karakteristik af ny-ansøgere i Socialtilsyn Midt

Socialtilsyn Midt fører tilsyn med et område, hvor der i mange år har været tradition for at bruge plejefamilier. Der er fortsat god interesse for at blive plejefamilie, hvilket afspejles i det store antal ansøgninger Socialtilsyn Midt har modtaget i 2015.

Størstedelen af ansøgerfeltet er bosiddende i mindre byer eller på landet, og har derfor ofte rigtigt gode fysiske rammer, herunder mange kvadratmeter bolig. Arbejdsløsheden i regionens yderområder har også kunnet spores i ny-ansøgerfeltet.

Socialtilsyn Midt har erfaret, at ny-ansøgerne i 2015 helst ville godkendes til døgnpladser. En døgnopgave kan i nogle tilfælde være svær at indlede med som ny-godkendt plejefamilie, og mange kommuner ønsker ikke at bruge plejefamilier, som ikke først har haft erfaring med aflastningsopgaver. Derfor tilstræber Socialtilsyn Midt at gå i dialog med plejefamilierne om, at aflastningsopgaver kan være en god start og give et godt erfaringsgrundlag at bygge videre på.

Godkendelsesprocessen er omfattende, og det er ikke alle ansøgere, som bliver godkendt. Nogle ansøgere trækker ansøgningen inden processen afsluttes og andre får afslag. Når en ansøgning trækkes sker det ofte i dialog med konsulenterne på ny-godkendelsesområdet. Begrundelsen kan være forhold, som vanskeliggør socialtilsynets godkendelse her og nu, men det kan også være en afklaring, som tilskynder familien til at vente eller trække sig.

De afslag, som blev givet i 2015 skete på grund af bl.a. familieproblematikker, manglende kompetencer og viden, fysiske rammer, økonomi og biologiske børn med forskellige problemstillinger.

4.6. Socialtilsyn Midts tilfredshedsundersøgelse 2015

Socialtilsyn Midt laver årligt en tilfredshedsundersøgelse hos en mindre andel af de interessenter, socialtilsynet er i løbende dialog med, dvs. plejefamilier, offentlige tilbud, private tilbud, interesseorganisationer og offentlige myndigheder. Respondenterne har bl.a. svaret på følgende spørgsmål:

- Hvor tilfreds er du samlet set med Socialtilsyn Midt?
- Hvor tilfreds er du med varigheden af dit ny-godkendelsesbesøg?
- Hvor tilfreds er du med det faglige indhold på grundkurserne?

Resultatet af undersøgelsen er, at 75 pct. af respondenterne generelt set er enten meget tilfredse eller tilfredse med Socialtilsyn Midt. Den samlede tilfredshed er faldet fra 82 pct. i 2014 til 75 pct. i 2015. Sammenlignet med samme undersøgelse i 2014 er tilfredsheden dog større i 19 ud af de 24 spørgsmål, mens den er faldet i 5. Et af de områder, hvor tilfredsheden er steget mest er i forhold til grundkurser for plejefamilier, hvor tilfredsheden i 2015 er større med hensyn til kursernes faglige indhold, fysiske placering, antal, tilmeldingsprocedure mv. Også i forhold til ny-godkendelsesområdet ses en væsentligt øget tilfredshed. Et af de steder tilfredsheden er mindre i 2015 end i 2014 er vedrørende selve tilsynsbesøgene, hvor tilfredsheden er dalet fra 91 pct. til 80 pct.

5. Afrunding

Socialtilsyn Midt havde i 2015 fokus på re-godkendelser af plejefamilier og tilbud. Alle overdragede tilbud og plejefamilier skulle være re-godkendt inden udgangen af 2015. Det har været en omfattende og ressourcekrævende opgave, særligt på tilbudsområdet. De tilbud i Midt, som er store centerkonstruktioner med mange afdelinger har administrativt været en ressourcekrævende opgave, som blandt andet har udfordret det fælles sagsbehandlingssystem.

Med udgangen af 2015 var alle re-godkendelser gennemført. Fremover bliver opgaven at føre driftsorienteret tilsyn med de eksisterende tilbud og plejefamilier samt godkende nye plejefamilier og tilbud. Socialtilsyn Midt har fokus på, at tilrettelægge et driftsorienteret tilsyn, som fastholder og udvikler de grundlæggende principper om dialog og samarbejde. Herudover ønsker Socialtilsyn Midt at indgå i en intensiveret dialog med tilbud og plejefamilier om udviklingen af de specialiserede tilbud.

Opgaveporteføljen ændrede sig gennem 2015. På plejefamilieområdet blev der et mindre antal plejefamilier end forventet. I forbindelse med re-godkendelsesprocessen stoppede flere plejefamilier pga. alder, skilsmisse og/eller sygdom, mens andre overgik til at blive konkret godkendte plejefamilier i et samarbejde med anbringende kommuner.

Tilsynets opgave er til stadighed at sikre, at kvaliteten i tilbuddene og plejefamilierne lever op til de lovgivningsmæssige krav. I 2014-2015, hvor omdrejningspunktet var re-godkendelse af eksisterende tilbud og plejefamilier, blev kvaliteten kontrolleret og vurderet i samtlige plejefamilier og tilbud. På baggrund af denne dybdegående gennemgang kan Socialtilsyn Midt konkludere, at den generelle kvalitet hos både de sociale tilbud og plejefamilierne er høj.

Socialtilsyn Midt vægter dialogen med kommuner, regioner, eksterne samarbejdspartnere og interessenter. Jf. tilfredshedsundersøgelsen fra 2015 er der tilfredshed med Socialtilsyn Midt, hvilket må antages blandt andet at være et resultat af en god og konstruktiv dialog. Dialogen sigter på åbenhed, gennemskuelighed og mulighed for, at tilbuddene og plejefamilierne kan udvikle og forbedre kvaliteten.

På magtanvendelsesområdet har information og dialog betydet flere indberetninger om magtanvendelse og større fokus på at efterleve magtanvendelsesreglerne. Socialtilsyn Midt har bistået med vejledning undervejs

Både i 2014 og 2015 har der været stor tilstrømning af ny-ansøgere på plejefamilieområdet. Socialtilsyn Midt fører tilsyn med et område, hvor der i mange år har været tradition for at bruge plejefamilier, og der er fortsat god interesse for at blive plejefamilie, hvilket afspejles i det store antal ansøgninger Socialtilsyn Midt har modtaget i 2015. Socialtilsyn Midt vil bestræbe sig på fortsat at understøtte et stort antal godkendelser af nye familier, så kommunerne har en bred vifte af familier at vælge mellem, når et barn skal anbringes.

Bilag 1: Lovhjemmel

Grundlaget for udarbejdelsen af årsrapporten for det enkelte tilsyn fremgår af lov om socialtilsyn, Bekendtgørelse til lov om socialtilsyn samt den foreløbige vejledning om socialtilsyn.

Lov om socialtilsyn § 9:

Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet, jf. § 6 i lov om social service.

Stk. 2. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke forhold der skal redegøres for i årsrapporten.

Bekendtgørelse om socialtilsyn § 11:

Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet, jf. § 9, stk.1, 1. pkt., i lov om socialtilsyn.

Stk. 2. Årsrapporten skal indeholde oplysninger om:

- 1) antal godkendelser fortaget i det foregående år fordelt på tilbudstype,
- 2) antal gennemførte tilsyn, herunder antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg,
- 3) antal iværksatte skærpede tilsyn og baggrunden herfor,
- 4) antal iværksatte påbud og påbuddenes karakter,
- 5) antal tilbagekaldte godkendelser og baggrunden herfor,
- 6) socialtilsynets sagsbehandlingstider i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om godkendelse,
- 7) tilsynstakster og objektive finansieringsandele og
- 8) indtægter i forbindelse med varetagelse af andre opgaver for en kommune, et regionsråd eller et tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 3. Årsrapporten skal desuden indeholde socialtilsynets generelle overvejelser om kvaliteten i de tilbud, der er omfattet af socialtilsynet herunder den faglige og organisatoriske udvikling i tilbuddene.

Stk. 4. Socialtilsynet kan herudover beslutte, at årsrapporten skal indeholde socialtilsynets overvejelser om udvalgte fokuspunkter.

Stk. 5. Årsrapporten skal senest 1. juli året efter det kalenderår, årsrapporten vedrører, sendes til Socialstyrelsens auditfunktion og til sekretariatet for udarbejdelse af rammeaftalerne for regionen. Årsrapporten offentliggøres på socialtilsynets hjemmeside.

Bilag 2: Nygodkendelsesprocessen for nye plejefamilier

Nygodkendelse

Plejefamilier

Grundkursus

Tilmeld jer og gennemfør grundkursus. Se mere på Socialtilsyn Midts hjemmeside.

Ansøgning

Find ansøgningskema på hjemmesiden. Udfyld skemaet og indsend det digitalt via borger.dk.

Behandling af ansøgning

Socialtilsyn Midt behandler ansøgningerne ud fra, hvornår de modtages.

Tilsynsrapport

Der udarbejdes tilsynsrapport på baggrund af hjemmebesøget.

Hjemmebesøg

I vil få besøg af to tilsynskonsulenter fra Socialtilsyn Midt, som vil interviewe jer og besigtige boligforhold m.m.

Aftale om besøg

Tilsynskonsulenten kontakter jer med henblik på aftale om hjemmebesøg.

Rapport i høring

Tilsynsrapporten sendes i høring hos jer, hvor I har mulighed for at kommentere på indholdet.

Godkendelse

Efter høringsfristen træffes den endelige afgørelse om jeres godkendelse.

Tilbudsportal

Som godkendt plejefamilie kommer I på tilbudsportalen og I kan nu anvendes som plejefamilie af kommunerne.

Socialtilsyn Midt
www.socialtilsynmidt.dk

